

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 24-06-2022
Sagsnr.: 22/681

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenraa.dk

Miljøgodkendelse af IE-husdyrbruget på Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 24. juni 2022 meddelt miljøgodkendelse til IE-husdyrbruget på Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov efter husdyrbrugloven¹.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til to etaper. I etape 1 godkendes en eksisterende stald med 846 m² produktionsareal. I etape 2 godkendes en eller flere nye stalde med et samlet produktionsareal på 3.155 m² indenfor et byggefelt på 6.970 m².

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer i etape 1:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Smågrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	1.140	846
I alt			846

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer i etape 2, scenarie 1:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Smågrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	1.140	846
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	3.427	3.155
I alt			4.001

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer i etape 2, scenarie 2:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Smågrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	1.140	846
Byggefelt	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	6.970	3.155
I alt			4.001

Desuden meddeles der miljøgodkendelse til følgende gødningsopbevaringsanlæg og tekniske anlæg:

- Eksisterende gyllebeholder fra 2005 på 3.250 m³ og et overfladeareal på 644 m²
- Ny forbeholder på 100 m³ til gylle (etape 1)
- Ny gyllebeholder på 5.720 m³ og et overfladeareal på 1.186 m² (etape 2)
- Fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder fra 2005 (etape 2)
- 2 eksisterende fodersiloer
- 4 nye fodersiloer (etape 2)
- Etablering af et teknik- og forrum (etape 2)
- Etablering af et udleveringsrum (etape 2)
- Etablering af en forbindelsesgang mellem smågrisestalden og den/de nye stalde (etape 2)

Miljøgodkendelsen kan ses i sin helhed jf. nedenstående

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers

vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø-og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø-og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt 24. juni 2022 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 22. juli, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til godkendelsens afsnit C "Offentlighed og klagevejledning".

Venlig hilsen

Tina Ketelsen
Landmålingstekniker

Miljøgodkendelse af IE-husdyrbruget Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov

§ 16a, stk. 2

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og anvendelse af
gødning m.v. med senere
ændringer

Godkendelsesdato:
24. juni 2022

Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering, der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Selve miljøkonsekvensrapporten kan læses i kapitel E. Kommunen skal stille de nødvendige vilkår, der vurderes at være nødvendige for at sikre, at husdyrbruget ikke får væsentlig virkning på miljøet.

Husdyrbruget på Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov har ved udnyttelse af etape 2 mere end 2.000 stipladser til slagtesvin. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt er defineret som intensiv husdyrproduktion, der er VVM-pligtigt. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten, og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne. Den vedlagte miljøkonsekvensrapport er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Miljøkonsekvensrapporten danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

IE-husdyrbrug har udover VVM-pligt krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT) så ammoniak-, lugt-, støj-, ammoniak- og fosforemissioner begrænses og ressourcer udnyttes mest effektivt herunder, at der frembringes mindst muligt affald. BAT indebærer også en forpligtelse fra den 21. februar 2021 til at oplære medarbejdere, at have et miljøledelsessystem, at udarbejde en beredskabsplan og at gennemføre godt landmandsskab.

Indholdsfortegnelse

A.	Afgørelse	5
	Baggrund og særkender for afgørelsen	7
	Historik	7
	Ansøgning	7
	Landskabelige værdier og særkender	7
	Erhvervsmæssigt nødvendigt	9
	Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	10
	Natur	10
	Jord, grundvand og overfladevand	12
	Lugtgener	12
	Øvrige emissioner og gener	13
	Bedste tilgængelige teknik (BAT) for intensivt opdræt af slagtesvin	14
	Øvrige krav	17
	Samlet vurdering	18
	Lovgrundlag	18
	Udnyttelsesfrist	19
	Revurdering af miljøgodkendelsen	19
	Retsbeskyttelse	19
	Ophævelse af eksisterende godkendelse	19
	Andre tilladelser og dispensationer	19
B.	Vilkår for husdyrbruget	20
	Afgørelse	20
	Indretning og drift	20
	Lugt	21
	Øvrige emissioner og gener	22
	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	22
	Jord, grundvand og overfladevand	23
	Egenkontrol	24
	Beredskabsplan	25
C.	Offentlighed og klagevejledning	26
	Annoncering	26
	Naboorientering og partshøring	26
	Annoncering og afgørelse	26
	Klagevejledning	26
D.	Kommunens bilag	28
	Lugtkonsekvenszonen	28

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov

Ansøger: Tommy Petersen

Ansøgers CVR-nummer: 32603262

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: 24. juni 2022

Sagsbehandler: Laura Klaver

Kvalitetssikring: Tine Oerter Trane

Ansøgningsmateriale: Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd

Sagsnr.: 22/681

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelse af IE-husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 på Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov, matr. nr. 154 Havsted, Ravsted til svinehold med de stillede vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og evt. nye anlæg.

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer i etape 1:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Smågrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	1.140	846
I alt			846

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer i etape 2, scenarie 1:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Smågrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	1.140	846
Ny stald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	3.427	3.155
I alt			4.001

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer i etape 2, scenarie 2:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Smågrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	1.140	846
Byggefelt	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 25-49 % fast gulv	6.970	3.155
I alt			4.001

Der godkendes følgende gødningsopbevaringsanlæg:

- Eksisterende gyllebeholder fra 2005 på 3.250 m³ og et overfladeareal på 644 m²
- Ny forbeholder på 100 m³ til gylle (etape 1)
- Ny gyllebeholder på 5.720 m³ og et overfladeareal på 1.186 m² (etape 2)
- Fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder fra 2005 (etape 2)

Øvrige anlæg:

- 2 eksisterende fodersiloer
- 4 nye fodersiloer (etape 2)
- Etablering af et teknik- og forrum (etape 2)
- Etablering af et udleveringsrum (etape 2)
- Etablering af en forbindelsesgang mellem smågrisestalden og den/de nye stalde (etape 2)

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over stalde i Figur 1.

Figur 1. Oversigt over stalde, anmeldelsespligtige anlæg samt gødningsopbevaringsanlæg.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikrer at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Historik

Husdyrbruget modtog den 21. marts 2012 en afgørelse om udvidelse af dyreholdet i den eksisterende smågrisestald til 13.426 smågrise (7,4-32 kg), svarende til 66,86 DE efter dagældende omregningsfaktorer.

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 3. januar 2022 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse til husdyrbruget på Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov. Ansøger ønsker at få miljøgodkendt husdyrbruget i 2 etaper, hvor der i etape 2 er opstillet to mulige scenarier.

I etape 1 søges der om miljøgodkendelse til fri produktion på de eksisterende produktionsarealer til slagtesvin og smågrise. Derudover søges der om etablering af en forbeholder på 100 m³ til gylle, hvorfra biogasanlæg kan afhente gylle.

I etape 2 søges der om miljøgodkendelse til at opføre en eller flere nye slagtesvinestalde med et samlet produktionsareal på 3.155 m² til slagtesvin og smågrise. I etape 2 søges der om godkendelse til 2 scenarier, da ansøger endnu ikke har taget stilling til, hvilken type slagtesvinestald, der skal bygges. I scenarie 1 godkendes en ny slagtesvinestald med et bruttoareal på 3.427 m². I scenarie 2 godkendes et byggefelt med et bruttoareal på 6.970 m². Den fremtidige maksimale produktion på husdyrbruget i etape 2 forventes at blive ca. 16.000 smågrise og slagtesvin fra ca. 7 kg til ca. 120 kg. Derudover søges der i etape 2 om etablering af en ny gyllebeholder på 5.720 m³, fire fodersiloer og fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder.

Denne miljøgodkendelse er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i miljøkonsekvensrapporten i kapitel E, ansøgningssskema nr. 230 133, version 1, scenarieberegning nr. 232 233 og scenarieberegning nr. 232 234.

Landskabelige værdier og særkender

Nybyggeri og placering af anlæg

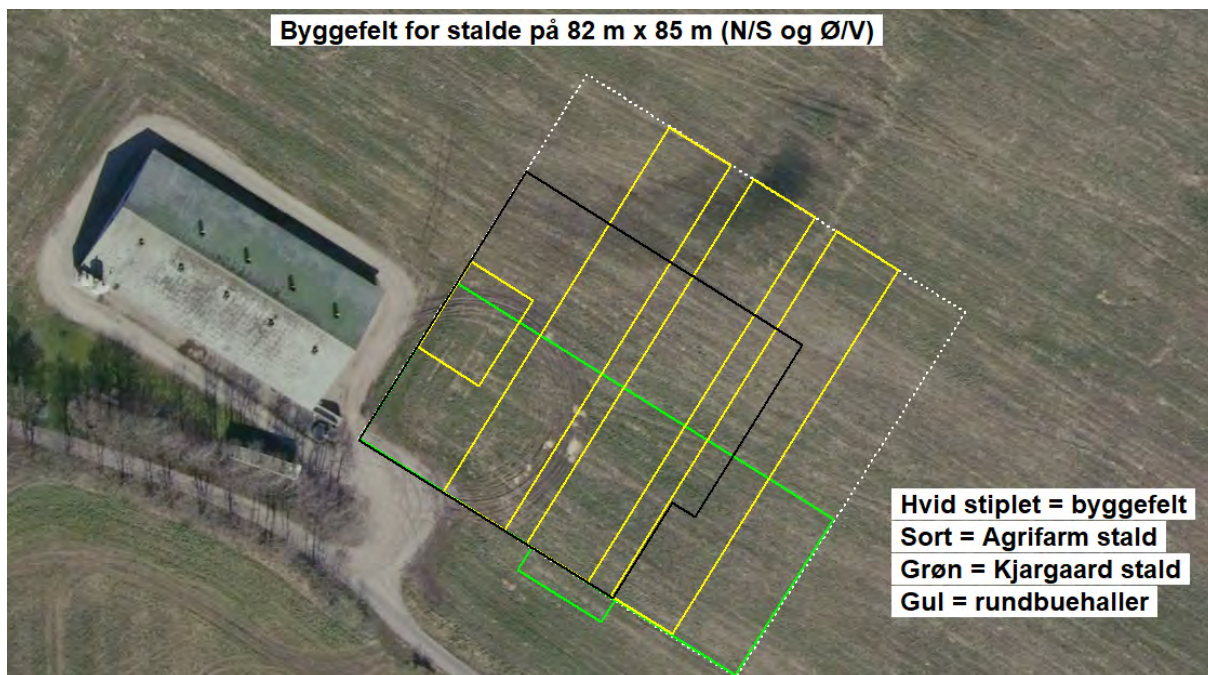
Husdyrbruget er beliggende i landzone ca. 1,2 km sydøst for Fogderup.

Husdyrbruget er beliggende i et slettelandskab kendetegnet ved et fladt terræn, hvor dyrkede marker afgrænses af en delvis brudt hegnsstruktur og små, spredtliggende plantager. Flere småsøer, åer, vandløb og grøfter er med til at afspejle landskabets lavbundskarakter. Landskabet er et landbrugslandskab, hvor flere store og middelstore gårde ligger jævnt fordelt i landskabet.

Husdyrbruget består af en eksisterende smågrisestald med to tilhørende fodersiloer samt en eksisterende gyllebeholder ca. 200 m øst for smågrisestalden. Smågrisestalden er opført i grå søstenselementer og grå gavltrekanter. Fodersiloerne er gråhvide glasfibersiloer.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse etableres der en eller flere nye slagtesvinestalde inden for et byggefelt på 6.970 m², som angivet i Figur 2. Ansøger

arbejder med tre mulige staldd typer for udvidelsen af husdyrbruget; en stald fra Agrifarm A/S, en stald fra Kjargaard Byg A/S eller rundbuehaller. Hvis der etableres en stald fra enten Agrifarm A/S eller Kjargaard Byg A/S, forventes stalden at blive etableret i grå sandwichpaneler, betonelementer eller søstenelementer med grå gavltrekanter, hvide eller grå døre og vinduer, og gråt fibercementtag (ikke reflekterende materialer), i stil med den eksisterende smågrisestald. En stald fra Agrifarm A/S vil blive ca. 11,5 m i kip, mens en stald fra Kjargaard A/S vil blive ca. 9,5 m i kip. Hvis der etableres rundbuehaller, forventes rundbuehallerne at blive etableret i grå lakerede stålplader med indvendig PVC-beklædning og isolering. Rundbuehaller vil blive ca. 6,2 m høje.

Figur 2. Skitse over forskellige staldd typer og byggefelt

Den/de nye stalde opføres i umiddelbar tilknytning til den eksisterende smågrisestald, og uanset staldfabrikat vil staldgulvet blive et delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv. Mellem den eksisterende smågrisestald og det nye staldanlæg etableres en mellembygning/forbindelsesgang. I forbindelse med den/de nye stalde vil der være et afsnit med forrum, teknikrum og omklædning samt et udleveringsrum for slagtesvin.

I tilknytning til det nye staldanlæg opføres fire nye fodersiloer med en maksimal højde på 12 m. Fodersiloerne opføres på et betonfundament og forventes at blive enten gråhvide glasfibersiloer eller stålsiloer.

I tilknytning til den eksisterende gyllebeholder etableres en ny gyllebeholder på 5.720 m³ samt en forbeholder på 100 m³, hvorfra biogasanlæg kan afhente gylle. Den nye gyllebeholder opføres ca. 6 m nordvest for den eksisterende gyllebeholder i grå betonelementer og maksimalt 3,5 m over terræn. Forbeholderen opføres mellem den eksisterende og den nye gyllebeholder og ca. 4 m over terræn. Den eksisterende gyllebeholder vil blive overdækket med telt i grå PVC-dug med ca. 20 graders ældning og teltop ca. 8,5 m over terræn. Såfremt den nye gyllebeholder teltoverdækkes, vil den få teltop ca. 9,5 m over terræn.

Rundt om staldene forventes etableret grusbelagt kørevej. I forbindelse med etableringen af den/de nye stalde ønskes eventuelt etableret en ekstra vejadgang til husdyrbruget øst for det nye staldanlæg.

Husdyrbruget er delvist afskærmet af kraftig beplantning ved stuehuset og smågrisestalden, samt levende hegn langs Spaniensvej og i markskel. Beplantningen ved stuehuset og smågrisestalden virker afskærmende i forhold til nærmeste nabobeboelse på Spaniensvej 23, der er beliggende ca. 100 m vest for smågrisestalden. På grund af det flade landskab og eksisterende beplantning er stalde og gyllebeholdere kun synlig på en kortere strækning langs Spaniensvej.

Aabenraa Kommune vurderer, at der i tilstrækkelig grad er redegjort for nybyggeri og bygningsmæssige ændringer, samt at det ansøgte ikke er i strid med hensynet til områdets landskabelige interesser.

Bygge- og beskyttelseslinjer og kommunalplaner

Bygge- og beskyttelseslinjer:

Eksisterende og nye stalde ligger delvis inden for områder udpeget som 'Lavbund klasse IV – ingen risiko for okkerudledning'. Ejendommen er ikke beliggende inden for andre bygge- og beskyttelseslinjer.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ingen begrænsninger er i forhold til at etablere staldanlæg inden for 'Lavbund klasse IV – ingen risiko for okkerudledning'.

Kommuneplanområder:

Husdyrbruget ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget som 'særligt værdifuldt landbrugsområde', hvor landbrugets interesser og arealanvendelse vægtes højt.

Ejendommens stuehus syd for Spaniensvej er beliggende inden for udpegningen 'uforstyrrede landskaber'. Den eksisterende smågrisestald nord for Spaniensvej grænser op til udpegningen 'uforstyrrede landskaber' mod vest. Den/de nye stalde og gyllebeholderne er ikke beliggende inden for udpegningen. De uforstyrrede landskaber skal så vidt muligt friholdes for større byggeri og tekniske anlæg, så områdets karakter af uforstyrrethed ikke påvirkes. Dog kan almindelige landbrugsdrift fortsættes, og der kan således stadig opføres erhvervmæssigt nødvendigt byggeri.

Da der er tale om eksisterende lovlige forhold, vurderer Aabenraa Kommune, at stuehuset og den eksisterende smågrisestald ikke strider mod retningslinjerne for 'uforstyrrede landskaber'.

Der bygges i tilknytning til eksisterende stald og gyllebeholder. Nybyggeri sker ikke inden for udpegningen 'uforstyrrede landskaber', landskabet omkring ejendommen er fladt, og husdyrbruget er delvist omkranset af eksisterende beplantning. Aabenraa Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af landskabet og ikke er i strid med udpegningen 'uforstyrrede landskaber'.

Ejendommen er ikke beliggende inden for områder udpeget til råstofområde.

Grænseoverskridende virkninger

Da husdyrbruget er beliggende ca. 17 km fra den dansk-tyske grænse og ca. 6 km fra kommunegrænsen til Tønder Kommune, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

Erhvervmæssigt nødvendigt

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.18 har ansøger redegjort for, at det ansøgte er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Aabenraa Kommune vurderer, at en godkendelse til fri produktion på de eksisterende produktionsarealer i etape 1 er erhvervmæssigt nødvendigt, da en godkendelse af

staldens produktionsareal til smågrise og slagtesvin uden begrænsninger i antal dyr samt ind- og afgangsvægt vil gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, og ejendommens indtjeningsmuligheder dermed kan optimeres. Derudover vurderes det, at en forbeholder til gylle er erhvervsmæssigt nødvendigt for at kunne levere gylle til biogasanlæg.

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen af svinebruget med en eller flere slagtesvinestalde i etape 2 er erhvervsmæssigt nødvendigt, da ejendommen har brug for at kunne udvikle sig som et full-line svinebrug for at kunne fortsætte som et rentabelt svinebrug. Den/de nye slagtesvinestalde er dimensioneret, så det passer med produktionen af smågrise på ansøgers sohold på Fogderupvej 17, 6372 Bylderup-Bov. Etableringen af den/de nye slagtesvinestalde vil desuden betyde, at ansøger ikke længere har behov for at leje stalde til slagtesvin. Derudover vurderes det, at en ny gyllebeholder er erhvervsmæssigt nødvendigt for at leve op til kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet for gødningsproduktionen, som følge af produktionsudvidelsen.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Vurderingerne i det følgende er alle baseret på ammoniakdepositionerne fra scenarieberegning nr. 232 234 (etape 2, scenarie 2), der vurderes at være worst-case scenariet af de tre indsendte skemaer. Ved hovedansøgningen nr. 230 133 (etape 2, scenarie 1) og scenarieberegning nr. 232 233 (etape 1) er ammoniakdepositionerne lavere.

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt D.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres ammoniakfølsomhed jf. nedenstående tabel.

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ¹ , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

¹ Notat fra DCE – National Center for Miljø og Energi af den 6. september 2018 om opdatering af empirisk baserede tålegrænser

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 2. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
Bøg på muld i Bolderslev skov	1	0,0	0,0
Mose mod sydøst	2	0,0	0,0
Overdrev mod sydvest	2	0,0	0,0
Mose mod vest	3	0,1	0,1
Mose mod nord	3	0,2	0,2
Kategori 3 skov – tilgroet lysåbent	3	0,2	0,2
Sø mod syd	Ingen kategori	1,0	1,2
Sø mod øst	Ingen kategori	2,4	2,9

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Der er en § 3-beskyttet sø ca. 200 m øst for husdyrbruget (benævnt 'Sø mod øst'), som modtager en forøget deposition af ammoniak fra det ansøgte på over 1 kg N/ha/år. Søen modtager en merdeposition af ammoniak på 2,4 kg N/ha/år og totaldeposition på 2,9 kg N/ha/år. Det er en okkersø, der modtager okkerholdigt vandløbsvand fra Lundbæk og som ligger i en mark med drift omkring. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at det ikke er relevant at sætte en øvre tålegrænse for den atmosfæriske ammoniakdeposition, da søen modtager et langt større bidrag via tilstrømning fra de omkringliggende arealer samt okkerholdigt vandløbsvand. Aabenraa Kommune vurderer, at merdepositionen ikke medfører en tilstandsændring i søen.

Da merdepositionen for de resterende § 3-naturarealer er maksimalt 1 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur som følge af atmosfærisk deposition, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

Ingen af husdyrbrugets anlæg ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser, særlige naturbeskyttelsesinteresser eller fredninger.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 98 'Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose', der består af fuglebeskyttelsesområde F62. Området ligger ca. 5,8 km syd for husdyrbruget.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur.

Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på fuglebeskyttelsesområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret dyre- eller plantearter, som er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV eller V i husdyrbrugets nærhed. Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte, og da der ikke forekommer tilstandsændringer i de omkringliggende naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Ejendommens afløbsforhold fremgår af den tilsendte afløbsplan.

Al flydende husdyrgødning ledes til den eksisterende gyllebeholder. Ved etablering af en forbeholder (etape 1), vil gylle i stedet pumpes til denne, hvorfra gylle afhentes til biogas. Forbeholderen forventes etableret med overløbsrør til gyllebeholder.

Biogasanlægget vil levere afgasset returgylle direkte i gyllebeholderen/gyllebeholderne.

Spildevand fra husdyrbruget og regnvand fra udleveringsrampen ledes til gyllekanal og videre til gyllebeholder. Sanitært spildevand fra beboelsen og smågrisestalden ledes til en trixtank og herefter til nedsivningsanlæg syd for smågrisestalden.

Tagvand fra den eksisterende smågrisestald nedsives direkte. Ved opførelse af den/de nye slagtesvinestalde (etape 2) forventer ansøger at etablere en eller flere faskiner. Der vil blive ansøgt om nedsivningstilladelse forud for etablering af det nye staldanlæg.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt husdyrbrugloven med bekendtgørelser overholdes.

Der stilles vilkår til, at afløbsforholdene skal stemme overens med den indsendte afløbsplan.

For at modvirke risikoen for olieforurening, har Aabenraa Kommune vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af olietanke og forholdsregler ved uheld, herunder at der på ejendommen skal være materiale til opsamling af spild.

Lugtgener

Idet miljøgodkendelsen rummer to etaper, vurderes lugtgenerne ud fra en worst case betragtning. Ved etape 2 er lugtgenerne større end ved etape 1. Der vurderes derfor lugtgener ud fra etape 2 (scenarie 1 og 2).

Aabenraa Kommune vurderer, at lugtmarkørerne for nærmeste nabo, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone er placeret korrekt i husdyrgodkendelse.dk.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at da det nærmeste lokalplanlagte område i landzonen er beliggende længere væk end nærmeste samlet bebyggelse, er det ikke nødvendigt at vurdere lugt for nærmeste lokalplanlagte område i landzonen, da lugtgenekriteriet ved nærmeste samlet bebyggelse er overholdt. Ved det nærmeste lokalplanlagte område i landzone gælder der de samme lugtgenekriterier som ved samlet bebyggelse.

Tabel 3. Lugtberegning for etape 2, scenarie 1 – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk., ansøgningsskema nr. 230 133

Adresse	Område status	Kumulation	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Spaniensvej 30	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	406,9	507,6	Ja
Spaniensvej 39	Nærmeste samlet bebyggelse	0	785,4	1.277,2	Ja
Kassø, Hjordkær	Nærmeste byzone	0	1.010,3	3.961,3	Ja

Tabel 4. Lugtberegning for etape 2, scenarie 2 – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk., scenarieberegning nr. 232 234

Adresse	Område status	Kumulation	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Spaniensvej 30	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	406,9	519,5	Ja
Spaniensvej 39	Nærmeste samlet bebyggelse	0	785,4	1.287,6	Ja
Kassø, Hjordkær	Nærmeste byzone	0	1.010,3	3.948,7	Ja

Som det fremgår af Tabel 3 og 4, er lugtgeneafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone overholdt i etape 2.

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen ved etape 2 (scenarie 1 eller 2) er udregnet til 1.130 m. Et kort med lugtkonsekvenszonen er vedlagt som bilag 1 i afsnit D: Kommunens bilag.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige emissioner og gener

Støjgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.1 er støjgenerne beskrevet. Aabenraa Kommune vurderer, at støjgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at miljøgodkendelsen ikke vil medføre væsentlige støjgener for de nærmeste naboer. Aabenraa Kommune stiller dog vilkår til, at husdyrbruget skal overholde de generelle støjgrænser for det åbne land og for samlet bebyggelse, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern Støj fra virksomheder".

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at støjgrænserne i det åbne land skal være overholdt ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, dog maksimalt 15 meter fra beboelsen. Ved samlet bebyggelse, skal støjgrænserne være overholdt i hele området, så ved en evt. klage over støj, vil støjen blive målt ved nærmeste naboskel.

Støvgener

Støvgenerne er beskrevet i afsnit 3.8.3 i miljøkonsekvensrapporten. Aabenraa Kommune vurderer, at støvgenerne er tilstrækkeligt beskrevet, og at der skal stilles vilkår om, at

der ikke må forekomme støvgener uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Rystelsesgener

Evt. rystelser fra ejendommen, er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.2. Aabenraa Kommune vurderer, at evt. gener fra rystelser er beskrevet tilstrækkeligt. For at sikre naboerne stilles der vilkår til, at der ikke må forekomme væsentligt gener fra rystelser og vibrationer uden for ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Flue- og rottegener

Husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.5. Aabenraa Kommune vurderer, at skadedyrsbekæmpelsen er beskrevet tilstrækkeligt, og at der skal stilles vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige, således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transportgener

Transporter til og fra husdyrbruget er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.6. Som følge af udvidelsen med en eller flere slagtesvinestalde forventes antallet af årlige transportere at stige til knap det dobbelte. Indgår der aftale med biogasanlæg, vil antallet af transportere stige yderligere. Stigningen i antallet af transportere vurderes at være proportional i forhold til produktionsudvidelsen. Transport til og fra husdyrbruget sker via den eksisterende og den eventuelle nye overkørsel ved Spaniensvej. Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af overkørslerne til Spaniensvej. Tunge transportere sker så vidt muligt på hverdage og i dagtimerne.

Aabenraa Kommune vurderer, at transporterne til og fra ejendommen er beskrevet tilstrækkeligt, og at der ikke skal stilles vilkår til transportere til og fra ejendommen.

Lysgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.4 beskrives det, at udendørsbelysningen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at der ikke må forekomme væsentlige lysgener for de omkringboende, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Uhygiejniske forhold

Da døde smågrise opbevares i en plastcontainer, og døde slagtesvin vil blive opbevaret på betonspalter under kadaverkap, samt at der forebygges mod skadedyr i den daglige drift, vurderer Aabenraa Kommune, at der, som følge af det ansøgte, ikke sker en væsentlig indvirkning på miljøet hvad angår uhygiejniske forhold.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki efterleves, idet Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald overholdes.

Bedste tilgængelige teknik (BAT) for intensivt opdræt af slagtesvin

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), når produktionen er større end 2.000 stipladser til slagtesvin. Husdyrbruget bliver til et IE-husdyrbrug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, når den/de nye slagtesvinestalde (etape 2) tages i brug.

BAT Ammoniak- og lugtemission

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk for etape 2 (scenarie 1 eller 2) viser, at det samlede BAT-krav er på 6.436 kg NH₃-N/år, mens den faktiske emission er på 6.417 kg NH₃-N/år. BAT-kravet er dermed overholdt med 20 kg NH₃-N/år, ved brug af gyllekøling i den/de nye stalde og fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder. Gyllekølingen skal have en ammoniakreduktionseffekt på 30 %.

Hvis den/de nye stalde ikke etableres (etape 1), vil der være et BAT-krav på 1.875 kg NH₃-N/år, hvor den faktiske emission vil være 1.875 kg NH₃-N/år. BAT-kravet er således overholdt med 0 kg NH₃-N/år uden brug af miljøteknologier, hvis den/de nye stalde ikke etableres, og ejendommen drives videre i de nuværende bygninger.

Ved etape 2 stilles der vilkår til gyllekøling i den/de nye stalde, jf. teknologibladet til gyllekøling med datalogger, samt vilkår til fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder, jf. teknologibladet for fast teltoverdækning på gyllebeholdere.

Der er yderligere stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak og lugt, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

BAT Fodring- og foderhåndtering

Ansøger har i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.2.1 redegjort for BAT på råvarer. Ansøger bestræber sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der fodres med fire tørfoderblandinger til smågrise, og der forventes fodret med en tørfoderblanding til slagtesvin. Foderblandingerne sammensættes med en god aminosyrebalance med et reduceret indhold af råprotein. Alt foderet er tilsat fytase. Grisene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset deres størrelse og behov. Herved sker der optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt.

Aabenraa Kommune vurderer på den baggrund, at husdyrbruget overholder BAT på fodring og foderhåndtering. Der er stillet vilkår til forsvarlig opbevaring af foder for at modvirke skadedyr.

BAT Gylleopbevaring og -håndtering

Husdyrbruget eksisterende gyllebeholder er tilmeldt 10 års beholderkontrol, og den nye gyllebeholder vil ligeledes være tilmeldt 10 år beholderkontrol. Management i forhold til gyllebeholderne er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.2.4.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der praktiseres BAT i forhold til gylleopbevaring og -håndtering.

BAT Energiforbrug

Ansøger har redegjort for BAT på energiforbruget i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.2.2. BAT på energiforbruget overholdes ved, at alle stalde er isoleret, temperaturstyring og alarmer på ventilationsanlæggene i staldene, eftersyn og rengøring af ventilation, og fremadrettet opvarmning med overskudsvarme fra gyllekøling. BAT på energiforbruget overholdes endvidere ved, at lyskilder i staldene løbende udskiftes til LED-belysning.

I den nye stald vil der blive indsat energieffektiv belysning, ligesom de nye ventilationsanlæg vil være energieffektive. I forbindelse med etape 2 bliver der etableret gyllekøling, hvor der vil ske en genindvinding af varmen fra gyllekølingen.

Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elselskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Aabenraa Kommune vurderer, at der i tilstrækkelig grad er redegjort for BAT på energiforbruget, og at husdyrbruget løbende gennemfører de nødvendige tiltag, for at have fokus på energiforbruget. Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at elforbruget aflæses årligt, med den begrundelse, at forbruget skal kunne vurderes igennem en årrække.

BAT Vandforbrug

Ansøger har redegjort for BAT på vandforbruget i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.2.3. BAT på vandforbruget overholdes ved, at der anvendes vandbesparende drikkevandssystem i eksisterende og nye stalde (drikkeventiler i foderautomater og drikkekopper), der sker daglig overvågning og løbende vedligeholdelse af drikkevandssystemerne, der anvendes højtryksrensere ved vask af staldene, samt at staldene sættes i blød forud for vask.

Aabenraa Kommune vurderer ud fra det beskrevne i miljøkonsekvensrapporten og når de generelle regler overholdes, at der praktiseres BAT på vandforbrug.

Aabenraa Kommune har stillet vilkår til, at vandforbruget aflæses årligt med den begrundelse, at forbruget skal kunne vurderes igennem en årrække.

BAT Spildevand

Der praktiseres BAT på spildevand ved, at der på husdyrbruget er fokus på minimering af vandforbruget, at vandforbruget registreres, samt at gyllen håndteres i et lukket system med tætte kanaler, rør, fortank og gyllebeholdere.

Aabenraa Kommune har ikke fundet anledning til at stille andre vilkår til spildevandshåndteringen, end de vilkår der er beskrevet i afsnittene "jord, grundvand og overfladevand" og "BAT Vandforbrug".

BAT Støv

Der praktiseres BAT i forhold til begrænsning af støvemissioner, idet at fodersiloerne er påmonteret støv cykloner, foderet ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer, der er overbrusningsanlæg i staldene, og arealerne rundt om staldanlægget er belagt med grus. Støv vurderes desuden ikke at være et problem uden for husdyrbruget pga. afstanden til naboer. Det er almen gældende lovgivning, at der skal installeres overbrusningsanlæg i svinestalde, hvorfor der ikke sættes vilkår herom.

BAT Støj

Der praktiseres BAT i forhold til begrænsning af støj, idet alle stationære pumper er støjsvage elektriske pumper, og ventilatorerne i den eksisterende smågrisestald er af støjsvag type. Ventilationen i den nye slagtesvinestald afhænger af, hvilken staldtype der etableres, men ventilationsafkast vil enten være mod øst eller jævnt fordelt henover stalden/staldene. Ansøger vurderer, at der med husdyrbrugets placering, indretning og drift ikke vil være væsentlige støjgener for de omkringboende. Da der ikke tidligere har været støjklager over husdyrbruget, er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan på ejendommen.

Aabenraa Kommune vurderer, at der praktiseres BAT i forhold til begrænsning af støj, og at der med det stillede vilkår til maks. støjmission ved omkringboende, jf. de gængse

vejledninger fra Miljøstyrelsen sikres, at der ikke vil være væsentlige gener.

BAT Godt landmandsskab og miljøledelse

BAT på godt landmandsskab og miljøledelse opnås ved at have en nødfremgangsmåde ved uheld (opdateret beredskabsplan), samt at anlægget søges vedligeholdt ved regelmæssige kontroller af bl.a. ventilationssystem og generel minimering af ressourceforbrug. Det er et lovkrav, at husdyrbruget skal have et miljøledelsessystem, når husdyrbruget bliver et IE-husdyrbrug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin (etape 2).

Der er stillet vilkår til, at der skal forefindes en ajourført beredskabsplan på husdyrbruget, som de ansatte kender indholdet af.

Opbevaring af døde smågrise sker i en plastcontainer, mens døde slagtesvin vil blive opbevaret på betonspalter under kadaverkap. Ansøger overvejer at etablere en ny afhentningsplads eller kølebrønd ved gyllebeholderne, og i den forbindelse opsætte afskærmende beplantning omkring pladsen. Opbevaringen opfylder BAT for godt landsmandsskab ved, at dyrene opbevares på fast bund og overdækket, hvorved uhygiejniske forhold undgås.

Samlet vurdering for BAT-konklusionerne

Aabenraa Kommune vurderer, at der ved overholdelse af BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af slagtesvin ikke forekommer en væsentlig virkning på miljøet for lugt, støj og støv.

Øvrige krav

Vurdering af om husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrug

Ansøger har redegjort for opbevaring og håndtering af husdyrgødning i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1.2. Al husdyrgødning på ejendommen er i form af flydende husdyrgødning. Af redegørelsen fremgår det, at der med den eksisterende gyllebeholder på 3.250 m³ er mere end 9 måneders opbevaringskapacitet i etape 1, samt at der ved maksimal produktion i etape 2 er 9 måneders opbevaringskapacitet, når den nye gyllebeholder på 5.720 m³ etableres. Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er derfor overholdt.

I forbindelse med etape 1 ønskes mulighed for at etablere en forbeholder på 100 m³, som biogasanlæg kan afhente gylle fra. Gylle fra staldene vil blive pumpet til forbeholderen, hvorfra biogasanlægget vil afhente gyllen, og afgasset returgylle leveres direkte til gyllebeholderen/gyllebeholderne.

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaring- og håndtering af husdyrgødning overholder BAT, og at der ikke er væsentlig virkning på miljøet heraf.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

Aabenraa Kommune vurderer, at alle afstandskrav jf. §§ 6-8 i husdyrbrugloven er overholdt ved både de eksisterende og nye stalde samt gødningsopbevaringsanlæg.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget er beliggende ca. 6 km fra kommunegrænsen til Tønder Kommune og ca. 17 km fra den dansk-tyske grænse. Aabenraa Kommune vurderer på den baggrund, at denne miljøgodkendelse ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

Vurdering af, om husdyrbruget er teknisk, forureningsmæssigt- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver også et husdyrbrug på Fogderupvej 17, 6372 Bylderup-Bov, hvor der primært er sohold.

Aabenraa Kommune vurderer, at de to ejendomme ikke er teknisk, forureningsmæssigt- og driftsmæssigt forbundet, da der er ca. 2,5 km mellem ejendommene, og da de kan drives og sælges særskilt.

Alternative løsninger

Ansøger har i afsnit 3.17 i miljøkonsekvensrapporten redegjort for de alternative løsninger, der har været vendt i forbindelse med, at ansøgningsmaterialet til denne miljøgodkendelse blev udarbejdet.

På baggrund af redegørelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Aabenraa Kommune, at der er redegjort tilstrækkeligt for de alternative løsninger, og hvorfor den ansøgte løsning er den, der er valgt.

Ophør af husdyrbruget

Ud fra ansøgers redegørelse i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.1 vurderer Aabenraa Kommune, at ejendommen vil blive afviklet miljømæssigt forsvarligt, hvis husdyrbruget på Spaniensvej 21 ophører helt.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier.
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning.
- Jord, grundvand og overfladevand.
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Samspillet mellem faktorer og sårbarhed i forhold til risici for større ulykker m.v.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.13, 3.14 og 3.15, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2 natur samt bilag IV arter
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Husdyrbruget har ved udnyttelse af etape 2 flere end 2.000 stipladser til slagtesvin og vil dermed være omfattet af husdyrbruglovens § 16a, stk. 2. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år eller inden 4 år, når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2030.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 24. juni 2030.

Ophævelse af eksisterende godkendelse

Den eksisterende produktionstilladelse til Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov ophæves ved meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Afgørelsen om udvidelse af dyreholdet i eksisterende stald blev meddelt den 21. marts 2012 efter § 19 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrbrugloven.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Denne miljøgodkendelse er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i miljøkonsekvensrapporten i kapitel E, ansøgningsskema nr. 230 133, version 1, ansøgningsscenario nr. 232 233 og ansøgningsscenario nr. 232 234.

Afgørelse

Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 230 133, version 1, modtaget i Aabenraa Kommune den 3. januar 2022, og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen. Alternativt må der etableres stald/stalde inden for et byggefeltet angivet i scenarieberegning nr. 232 234

Vilkår 2. Denne miljøgodkendelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Vilkår 3. Ved udnyttelse af etape 1 skal husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Smågrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise, 25-49 % fast gulv	1.140	846
I alt			846

Vilkår 4. I etape 2 godkendes etableringen af en eller flere stalde med et samlet produktionsareal på 3.155 m² indenfor et byggefelt på 6.970 m². Ved udnyttelse af etape 2 skal husdyrbruget stalde, gulvtyper og produktionsarealer være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Smågrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise, 25-49 % fast gulv	1.140	846
Byggefelt	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise, 25-49 % fast gulv	6.970	3.155
I alt			4.001

Vilkår 5. Staldanlægget skal indrettes med produktionsarealer og stalddtype som vist på nedenstående kort. Indretning af produktionsarealerne er af vejledende karakter. Der tillades fleksibilitet til at indrette produktionsarealerne anderledes end angivet, såfremt dyretype og stalddsystem ikke ændres, og produktionsarealet ikke øges i forhold til det, der fremgår af vilkår 3 og vilkår 4.

Vilkår 6. Når den nye stald / de nye stalde er etableret (etape 2), skal ejer oplyse Aabenraa Kommune herom.

Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 7. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Placering og konstruktion af anlæg

- Vilkår 8. Såfremt den nye gyllebeholder på 5.720 m³ forsynes med fast teltoverdækning, skal teltdugen være grå, eller en anden farve, der på forhånd er accepteret af Aabenraa Kommune.

Lugt

- Vilkår 9. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Øvrige emissioner og gener

Støj

- Vilkår 10. Bidraget fra landbruget på Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag – Fredag Kl. 07.00 – 18.00 Lørdag Kl. 07.00 – 14.00	Mandag – Fredag Kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søndag og helligdage Kl. 07.00 – 22.00	Alle dage Kl. 22.00 – 7.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Samlet bebyggelse i landzone	45	40	35

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

- Vilkår 11. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 10 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

- Vilkår 12. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser udenfor ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

- Vilkår 13. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår 14. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder på 3.250 m³

Vilkårene til fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder er kun gældende, hvis etape 2 (scenarie 1 eller 2) udnyttes.

Vilkår 15. Den eksisterende gyllebeholder på 3.250 m³ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Teltdugen skal være grå, eller en anden farve, der på forhånd er accepteret af Aabenraa Kommune.

Vilkår 16. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

Vilkår 17. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Vilkår 18. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Gyllekøling

Vilkårene til gyllekøling er kun gældende, hvis etape 2 (scenarie 1 eller 2) udnyttes.

Vilkår 19. Gyllekanalerne i den/de nye slagtesvinestalde, i alt 2.328 m², skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

Vilkår 20. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 44,69 W/m².

Vilkår 21. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

Vilkår 22. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

Vilkår 23. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Vilkår 24. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Jord, grundvand og overfladevand

Spildevand

Vilkår 25. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand eller overfladevand, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer med fare for forurening skal straks opsamles.

Vilkår 26. Afledning af spildevand skal foregå som vist på nedenstående kortudsnit.

Olie og diesel

Vilkår 27. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af oliespild.

Vilkår 28. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 29. Husdyrbrugets årsproduktion skal kunne dokumenteres ved tilsyn i henhold til vilkår 3, vilkår 4 eller vilkår 5. Kvitteringer for aflevering af farligt affald og andre dokumentationer for vilkårenes overholdelse skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

Vand- og elforbrug

Vilkår 30. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. De årlige registreringer af elforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 31. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. De årlige registreringer af vandforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Overdækning af den eksisterende gyllebeholder på 3.250 m³

Vilkår til fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder er kun gældende, hvis etape 2 (scenarie 1 eller 2) udnyttes.

Vilkår 32. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen på 3.250 m³, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Overdækning af den nye gyllebeholder på 5.720 m³ (Det er et frivilligt tiltag. Hvis det vælges, gælder vilkåret)

Vilkår 33. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen på 5.720 m³, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Gyllekøling

Vilkårene til gyllekøling er kun gældende, hvis etape 2 (scenarie 1 eller 2) udnyttes.

Vilkår 34. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet
- Alarmen samt sikkerhedsanordningen
- Kontrol af kølekredsens ydelse

Vilkår 35. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

Vilkår 36. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beredskabsplan

Vilkår 37. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.

Vilkår 38. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder, og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 18. marts 2022 på Aabenraa Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 24. maj 2022 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Der var en frist på 30 dage til at fremsende kommentarer.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget bemærkninger i høringsperioden.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 24. juni 2022, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens² § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljøs landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

² Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Afgørelsen annonceres offentligt den 24. juni 2022 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 22. juli 2022, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

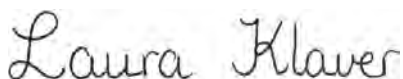
Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. D).

Den 24. juni 2022

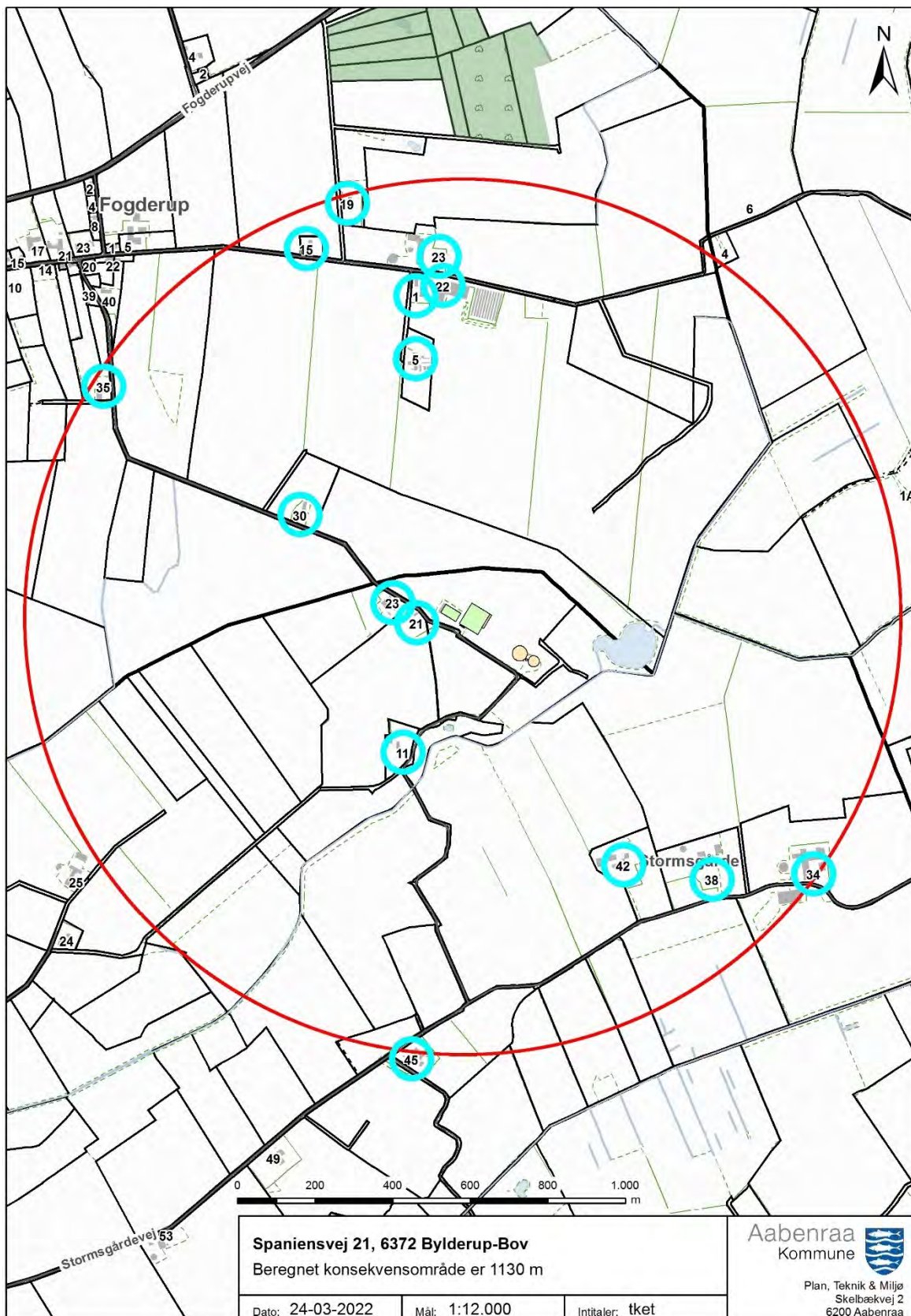
Laura Klaver
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen med en konsekvenszone på 1.130 m:

E. Miljøkonsekvensrapport

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag. Miljøkonsekvensrapporten (MKR) er udarbejdet af miljørådgiver Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd.

Aabenraa Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Ansøgningsmaterialet, der indeholder MKR inklusive bilag, er vedlagt som bilag 1 til miljøgodkendelsen.

Ansøgningskemaet fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt, da resultaterne er indarbejdet i enten MKR eller i miljøgodkendelsen. Hvis skemaet fra husdyrgodkendelse.dk ønskes tilsendt, kan de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf. 7376 7864.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 6, er der ved ansøgninger efter husdyrbruglovens § 16a, krav til at der skal være en beskrivelse af hvilke metoder der er anvendt til identificering og forudberegning af de væsentlige virkninger på miljøet. Til udarbejdelse af MKR, har ansøger benyttet sig af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, hvor emissionsfaktorerne tager afsæt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Aabenraa Kommune vurderer, at metoderne er tilstrækkeligt beskrevet.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 10 er der et krav om at der i MKR skal være en referenceliste med oplysninger om kilderne til de i miljøkonsekvensrapportens indholdet beskrivelser og vurderinger. Referencelisten fremgår af afsnit 7 i MKR.

Vedlagte relevante bilag:

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport (MKR)

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Spaniensvej 21 6372 Bylderup-Bov

Ansøgning om godkendelse af produktionsarealer i
eksisterende smågrisestald samt udvidelse med ny slagtesvinestald
skema 230133 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Tommy Petersen Fogderupvej 17 6372 Bylderup-Bov tommy_p95@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Spaniensvej 21 6372 Bylderup-Bov
CVR-nummer	32603262
CHR-nummer	112761
Kommune	Aabenraa Kommune
Ejendomsnummer	5800012874
Matrikel-nr.	154 – Havsted, Ravsted m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Se pkt. 3.3
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	230133 Scenarieskema 232233 (for etape 1) og 232234 (for byggefelt)
Konsulent	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: upa@landbosyd.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport, som beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov. Husdyrbruget bliver i etape 2 et IE-brug, da der kommer mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget efter Husdyrbrugloven¹.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og er en videreudvikling af Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. Det er valgt at samle beskrivelserne og vurderingerne i samme afsnit. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen. I afsnit, hvor der er behov for at foretage en vurdering af påvirkningen af det omgivende miljø, afsluttes afsnittet med en vurdering heraf. I afsnit, hvor der kun står faktuelle oplysninger og der ikke er behov for en vurdering, er dette udeladt.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) samt kort tegnet af LandboSyd i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til miljøkonsekvensrapporten er der ud over de indsatte bilag sidst i dokumentet indsendt bilag til kommunen i form af regneark for kapacitetsberegning og opgørelse over produktionsarealer. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med indbyggede bilag i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 2225 af 27/11/2021

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
1.1 <i>Metode og manglende viden (F6)</i>	7
2. Ikke-teknisk resume (C3, E3, F9)	8
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø	11
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)</i>	11
3.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	12
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	13
3.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	14
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)</i>	14
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	15
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)</i>	15
3.4.1 <i>Landskab</i>	15
3.4.2 <i>Kulturarv</i>	17
3.4.3 <i>Materielle goder</i>	19
3.4.4 <i>Afstandskrav</i>	19
3.4.5 <i>Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.</i>	22
3.4.6 <i>Jordarealer og jordbund</i>	22
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)</i>	23
3.6 <i>Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)</i>	27
3.7 <i>Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c)</i>	30
3.8 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)</i>	32
3.8.1 <i>Støj (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	32
3.8.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	33
3.8.3 <i>Støv (B7, E1b)</i>	33
3.8.4 <i>Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	34
3.8.5 <i>Skadedyr (B7, E1b)</i>	34
3.8.6 <i>Transporter (B7, E1b)</i>	34
3.9 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)</i>	36
3.9.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	36
3.9.2 <i>Affald (B8, F1d, F5c)</i>	36
3.9.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	37
3.9.4 <i>Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)</i>	37
3.10 <i>BAT ammoniakemission (B9, C2, F5g)</i>	39
3.11 <i>Forslag til vilkår om bl.a. egenkontrol (B7)</i>	40
3.12 <i>Klima (F4, F5f)</i>	40
3.13 <i>Risiko for ulykker og katastrofer (B7, F5d, E1c, F7, F8)</i>	43
3.14 <i>Overvågning (F7)</i>	44

3.15	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)</i>	44
3.16	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)</i>	45
3.17	<i>Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)</i>	45
3.18	<i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	46
4.	Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)	47
4.1	<i>Ophør af IE-husdyrbruget (C1)</i>	47
4.2	<i>BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)</i>	47
4.2.1	<i>BAT råvarer (C2)</i>	47
4.2.2	<i>Energiforbrug (B8, F1c,) og BAT-energi (C2)</i>	48
4.2.3	<i>Vandressourcen og vandforbrug (B8) samt BAT-vand (C2)</i>	49
4.2.4	<i>Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)</i>	50
5.	Oplysninger om konsulenten (A4)	52
6.	Konklusion	52
7.	Referenceliste	54
8.	Bilag	54
	Bilag 1: Oversigtskort	55
	Bilag 2: Staldtegning for smågrisestald	56
	Bilag 3: Staldtegning for mulige slagtesvinestalde	57
	Bilag 4: Opgørelse af produktionsarealer	60

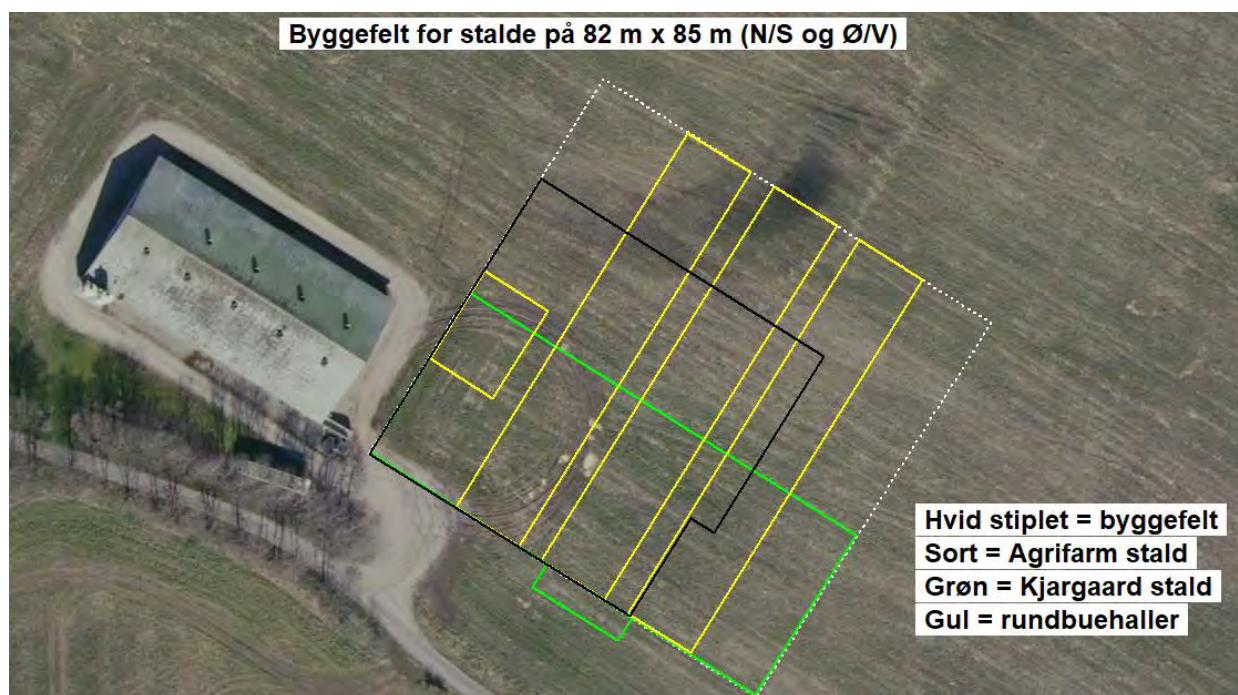
1. Indledning

Husdyrbruget har en produktionstilladelse i form af en anmeldteafgørelse fra 21. marts 2012 til en produktion af 13.426 smågrise 7,4-32 kg.

Ny faglig viden om ammoniak- og lugtemission fra stalde har vist, at der er en større sammenhæng mellem emissionerne og produktionsarealernes størrelser end det årligt antal producerede dyr. Fra 1. august 2017 er Husdyrloven således ændret, så emissionerne beregnes på grundlag af produktionsarealer.

Der ønskes mulighed for at få en miljøgodkendelse efter de nye regler til dels en etape 1 med fri produktion med flex for smågrise og slagtesvin i den eksisterende smågrisestald (er bygget som FRATS-stald) samt en ny forbeholder og dels til en etape 2 med en eller flere nye slagtesvinestalde med tilhørende fodersiloer samt eventuelt en ny gyllebeholder. I etape 2 overdækkes den eksisterende gyllebeholder med teltoverdækning. Da det er muligt, at der findes opbevaringskapacitet på andre ejendomme, er der ikke vist teltoverdækning på den nye gyllebeholder i ansøgningsskemaet, så teltoverdækningen ikke bliver en forudsætning for at overholde BAT. Der ønskes dog mulighed for at kunne etablere teltoverdækningen, hvis det ønskes. Med den nye stald forventes produktionen af smågrise og slagtesvin at kunne blive på maksimalt 16.000 smågrise og slagtesvin ca. 7-120 kg. Der ansøges om flex for begge stalde, men umiddelbart er det meningen, at den ene stald skal benyttes til smågrise og den anden til slagtesvin. Den nye forbeholder ansøges for en sikkerheds skyld som gyllebeholder, idet det er muligt, at det ikke er hensigtsmæssigt at etablere forbeholderen med fast overdækning af driftsmæssige årsager.

Der er endnu ikke taget stilling til, hvilken type slagtesvinestald, der skal bygges. Der er set på stalde fra Agrifarm A/S og Kjargaard Byg A/S samt rundbuehaller. I forhold til produktionsarealer er der taget udgangspunkt i det maksimale nye antal kvadratmeter for en af de undersøgte stalde, som er stalden fra Agrifarm. Denne stald er indtegnet i ansøgningsskema 230133 og der er desuden indsendt et scenarieskema for et byggefelt, der dækker alle 3 stalde (skema nr. 232234). Der er desuden indsendt et scenarieskema for etape 1 (skema nr. 232233).

Figur1: Skitse over forskellige staldtyper og byggefelt

Alle følgende figurer og bilag 1 er vist med Agrifarmstalden, men der er i teksten beskrevet alternativer, hvor dette er relevant. I beskrivelserne herefter er der derfor nogle gange skrevet om en ny stald eller flere nye stalde.

Rapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldskitser modtaget fra Tommy Petersen, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

1.1 Metode og manglende viden (F6)

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgenafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalde, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

I forhold til drivhusgasemissioner så foreligger der for landbrug ikke præcise redskaber til kvantificering af drivhusgasemissioner, specielt ikke for metan og lattergas. Der arbejdes i landbruget på at lave redskaber til klimaregnskaber.

2. Ikke-teknisk resume (C3, E3, F9)

Definitioner mv.

Husdyrbrugloven: Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrgodkendelse.dk: Et elektronisk ansøgningssystem som miljøgodkendelse af husdyrbrug skal ansøges gennem, som bl.a. beregner udledning og nedfald fra ammoniak og lugt.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Spaniensvej 21, 6372 Bylderup-Bov. Husdyrbruget består af en konventionel smågriseproduktion. Den nuværende tilladte produktion af smågrise på husdyrbruget er 13.426 smågrise fra 7,4 til 32 kg.

Ansøgningen er indsendt for i etape 1 at få godkendt de eksisterende produktionsarealer, så der må produceres både smågrise og slagtesvin uden begrænsninger i antal og vægt af dyrene samt mulighed for at etablere en ny forbeholder, og for i etape 2 at etablere en ny stald med ca. 4.000 stipladser til slagtesvin samt mulighed for en ny gyllebeholder med eller uden teltoverdækning. Det er endnu ikke afklaret, om der bygges en stor stald eller eventuel flere mindre stalde. Den fremtidige maksimale produktion på husdyrbruget i etape 2 forventes at blive på op til 16.000 smågrise og slagtesvin fra ca. 7 kg til ca. 120 kg. I forbindelse med stalden/staldene vil der komme et afsnit med forrum, teknikrum og omklædning samt et udleveringsrum for slagtesvin.

I etape 2 forventes endvidere opsat op til 4 stk. fodersiloer af maks. 40 ton pr. stk.

Landskabelige forhold

Husdyrbruget ligger ca. 1,2 km sydøst for landsbyen Fogderup i Aabenraa Kommune. Terrænet ved Spaniensvej 21 er forholdsvis fladt. Ifølge kommuneplanen kommer det nye staldanlæg og den nye forbeholder og gyllebeholder til at ligge uden for sårbare landskabsudpegninger.

Husdyrbruget er delvist afskærmet af levende hegn og beplantninger, hvorfor husdyrbruget ikke er specielt synligt i landskabet.

Der er endnu ikke taget stilling til, om stalden vil blive en kompakt stald med ca. samme bredde og længde, om det bliver en mere traditionel stald, eller om det bliver flere mindre rundbuehaller med lidt afstand mellem. Stalden/staldene opføres i umiddelbar tilknytning til den eksisterende smågrisestald øst for denne. Staldene vil kunne ligge inden for et byggefelt på 82 m x 85 m.

Det nye staldanlæg bliver maksimalt 11,5 m i højden og fodersiloerne maks. 12 m høje. Det eksisterende staldanlæg og fodersiloer er op til ca. 8 m høje. Den eksisterende gyllebeholder vil blive teltoverdækket, og vil få top ca. 8,5 m over terræn. Hvis den nye gyllebeholder teltoverdækkes, vil denne få top ca. 9,5 m over terræn.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes. Lugtgeneafstandene er de afstande, et husdyrbrug skal holde til nærmeste naboer, der ikke har landbrugspligt, samlet bebyggelse samt byzoner og sommerhusområder.

I forhold til øvrige gener ligger husdyrbruget i rimelig afstand af både enkelt beboelser, samlet bebyggelse og byzone.

Støj, rystelser og vibrationer fra husdyrbrugets bygninger og faste installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer pga. typen af kilderne og afstanden til naboerne.

Pga. placeringen og arten af lyskilder vil naboer ikke kunne blive generet af lysgener.

Fluer og skadedyr bekæmpes og døde dyr opbevares overdækket ind til afhentning.

Støv vil primært være fra transport. Transport til og fra husdyrbruget sker via Spaniensvej. Veje fejles efter kørsel, når der er behov for det.

Samlet set vurderes husdyrbruget i forhold til omgivelserne ikke at medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Husdyrgødning

Der produceres gylle, som afsættes til forpagter af markerne. Det er muligt, at gylle fremadrettet skal køres til afgang på et biogasanlæg. Hvis dette sker, forventes der etableret en forbeholder på ca. 100 m³, så gylle fra staldene pumpes til forbeholderen, hvorfra biogasanlægget afhenter. Biogasanlægget vil levere afgasset biomasse retur direkte i gyllebeholdere.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med. Kravene er fastsat som maksimale mængder kvælstof (kvælstof er en bestanddel af ammoniak).

Ammoniaknedfald kaldes deposition og beregnes som kg kvælstof pr. hektar pr. år. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1, kategori 2 og kategori 3 natur overholdes. Kategori 1 og 2 natur er de mest sårbare naturtyper, hvor der er totaldepositionskrav til. Kravene ligger på maksimalt 0,2-1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Beregningerne viser, at der er 0,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år til både kategori 1 natur og kategori 2 natur.

I forhold til kategori 3 natur, som er mindre heder og overdrev samt visse moser og skove, er der en maksimal forøgelse af ammoniakdepositionen (merdeposition) på 0,2 kg kvælstof pr. hektar pr. år som følge af udvidelsen. Til øvrige naturtyper er der en maksimal merdeposition på 2,3 kg kvælstof pr. hektar pr. år både i forhold til nudrift og driften for 8 år siden. Den almindelige betragtning er, at en merdeposition på 1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år ikke kan medføre en tilstandsændring af et almindeligt naturområde. Det mest restriktive krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en maksimalt merdeposition på 1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Naturområdet, der modtager over 2,3 kg kvælstof pr. hektar pr. år er en gravet okkersø, der er kunstigt etableret for at få okker rensat fra, så okker i vandløb begrænses.

Samlet vurderes det, at ammoniakdeposition til de omkringliggende naturområder ikke vil kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget efter etableringen af den nye slagtesvinestald bliver et IE-brug, kommer der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til at minimere miljøbelastninger. Et IE-brug er et husdyrbrug, der er om-

fattet af EU's direktiv fra 2010 om Industrielle Emissioner. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT for ammoniak.

Der er i ansøgningen redegjort for BAT med hensyn til godt landmandskab, ernæringsmæssig styring, vand, energi, støj, støv, lugt, emissioner fra gødning, forarbejdning af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, ammoniakemission og beregning af N- og P indhold i gødning.

IE-husdyrbrug skal desuden udarbejde et miljøledelsessystem, et oplæringsmateriale til ansatte samt en plan for kontrol, reparation og vedligehold.

BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. gyllekøling og teltoverdækning i etape 2. I etape 1 er der ikke behov for at etablere ammoniakreducerende teknologi.

Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvad man skal foretages sig i forbindelse med uheld med olie, kemikalier og gylle eller brand. Beredskabsplanen indeholder relevante kontaktoplysninger samt oversigtskort over husdyrbruget med angivelse af relevante oplag, flugtveje, slukningsmateriel mv.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er overvejet, om der kan etableres andre ammoniakreducerende teknologier end gyllekøling eller teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder, som fx luftrensingsanlæg eller forsuring, samt om der kunne etableres et andet staldgulv med mindre ammoniakemission, som fx et delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv. De alternative teknologier er fravalgt af praktiske og økonomiske årsager, og spaltegulv med 50-75 % fast gulv er fravalgt af driftsmæssige årsager (risiko for at dyrene afsætter gødning på det faste gulv).

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre med en maksimal produktion på 13.426 smågrise 7,4-32 kg.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Endvidere beskrives forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

Hvor det er relevant efterfølges emnerne af en vurdering af det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)

Det eksisterende bygningsæt ligger lidt spredt, med stuehuset på sydsiden og den eksisterende smågrise-stald på nordsiden af Spaniensvej og med den eksisterende gyllebeholder godt 200 m længere ude ad Spaniensvej mod sydøst. Den nye slagtesvinestald ønskes etableret ca. 10 m sydøst for smågrisestalden med flugtende langsider ud mod Spaniensvej. Etableres rundbuehaller vil afstanden til nærmeste stald blive længere, da der skal ligge en udleveringsstald mellem smågrisestalden og slagtesvinestaldene. Såfremt der etableres en ny gyllebeholder på 5.720 m³, ønskes denne placeret ca. 6 m nordvest for den eksisterende gyllebeholder. Forbeholderen ønskes etableret mellem den eksisterende og den eventuelle nye gyllebeholder. Bygninger og gyllebeholdere m.v. ses af kortudsnittet i figur 2 samt bilag 1.

Der vil blive etableret en mellembygning/gang fra den eksisterende smågrisestald til den/de nye slagtesvinestalde. Det er endnu ikke afgjort, hvordan denne skal placeres. Gangarealer vil blive rengjort efter gældende regler, så gangarealet ikke skal tælle med som produktionsareal.

Figur 2: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden. Produktionsarealerne har været uændrede de seneste 8 år, hvorfor produktionsarealerne er ens i nudrift og 8 års drift.

Produktionsarealerne er beregnet ud fra staldtegninger samt oplysninger fra ansøger. Se bilag 2, 3 og 4. Andelen af fast gulv i smågrisestalden er på ca. 30 % og andelen af fast gulv i den nye stald bliver minimum 25 % i den nye stald. Der er derfor valgt toklimastald, delvis spaltegulv i nudrift for smågrisestalden, idet det vurderes, at det er den staldtype, der ligner mest.

Produktionsarealerne i nudrift og 8-års drift fremgår af tabel 1 og produktionsarealerne i ansøgt drift fremgår af tabel 2.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Smågrisestald	1140	Mekanisk ventilation	6 m	(#466065) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	846

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nudrift og 8 års drift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Smågrisestald	1140	Mekanisk ventilation	6 m	(#466064) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	846
Ny stald	3427	Mekanisk ventilation	6 m	(#470012) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	3155
Sum						4001

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift

Smågrisestalden er opdelt i 5 sektioner (4 store og en mindre). Da sektionerne i henholdsvis smågrisestalden og slagtesvinestalden er stort set ens indrettet inden for den enkelte stald, er staldene indtegnet samlet i stedet for opdelt på sektioner, da dette letter beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk. Dette gælder uanset hvilken type stald/stalde der etableres.

Ud over staldsektioner indeholder den eksisterende smågrisestald i den vestlige ende et forrum, foderlade mv., det er derfor kun andelen af bygningen med stald, der er indtegnet.

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbruget har en gyllebeholder til opbevaring af flydende husdyrgødning (se tabel 3). Gyllebeholderen er opført i 2005 og indgår dermed i alle tre drifter. Gyllebeholderen er på nuværende tidspunkt ikke teltoverdækket. I forbindelse med udvidelsen med en eller flere nye slagtesvinestalde skal den eksisterende gyllebeholder teltoverdækkes for at ansøgningen kan leve op til BAT.

Der ønskes mulighed for i etape 1 at etablere en forbeholder på maks. 100 m³, som biogasanlæg kan afhente gylle fra, såfremt der bliver indgået aftale herom. Som beskrevet vises den nye forbeholder for en sikkerheds skyld som gyllebeholder, da det ikke er sikkert, at det er driftsmæssigt hensigtsmæssigt at overdække den. Ifølge bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning³ skal opsamlingsanlæg i form af fortank nemlig have fast overdækning.

Gylle fra staldene vil blive pumpet til forbeholderen, hvorfra biogasanlægget vil afhente gyllen, og afgasset biomasse vil blive leveret retur direkte i gyllebeholderen/gyllebeholderne. Forbeholderen forventes etableret med ekstra sikkerhed med overløbsrør til gyllebeholder. Der vil blive monteret påfyldningsstude på gyllebeholderne med dykkede nedløbsrør til brug ved levering af afgasset biomasse fra biogasanlægget.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder	Flydende				644
Ny gyllebeholder	Flydende				1186
Ny beholder	Flydende				25
Nudrift					
Gyllebeholder	Flydende				644
3 års drift					
Gyllebeholder	Flydende				644

Tabel 3: Opbevaringsanlæg, lagertype og areal i m²

Alle stalde er/bliver med træk og slip-system. Gylle udsluses pt. ca. hver 2. uge. Gyllen i gyllebeholdere omrøres kun forud for udbringning.

Det er forpagter af arealer, der står for udbringningen af husdyrgødningen.

³ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning BEK nr 2243 af 29/11/2021

Med en forventet fremtidig maksimal produktion på op til maks. 16.000 smågrise/slagtesvin ca. 7-120 kg er den årlige gylleproduktion, vaskevand samt regnvand på ud- og indleveringsrampe ca. 11.976 m³ (beregnet ud fra normtal).

Der er indsendt en kapacitetsberegning til kommunen, der viser, at der er mere end 9 måneders opbevaringskapacitet i etape 1, samt at der ved maksimal skønnet produktion i etape 2 er 9 måneders opbevaringskapacitet, når der etableres en ny miljøgodkendelse på 5.720 m³.

3.1.3 Drift af anlægget

Det er ejer og ansatte, der står for driften af staldene og foderanlægget på husdyrbruget. Da markerne er bortforpagtede sker der ingen markdrift med udgangspunkt i husdyrbruget. Pt. går der ca. ½ fuldtidsstilling til pasning af smågrisestalden, efter udvidelsen med slagtesvinestald forventes dette at stige til ca. 1-1½ fuldtidsstilling. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Der registreres dyr i CHR
- Der registreres antal dyr bortskaffet til DAKA og dyr sendt til slagting (svineflyttedatabasen)
- Der føres E-kontrol
- Der er gyllebeholderkontrol af gyllebeholder via beholderkontrolordningen
- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholder, der ikke er teltoverdækket
- Før pumpning af gylle fra fortank bliver det tjekket, om der er plads til mere gylle i gyllebeholder
- Gyllepumpning til gyllevogn/lastbil sker med automatisk afbrydning ved fuld tank samt returløbsrør (forpagter)
- Der føres journal over medicinforbrug
- Der gennemføres kontrol af elinstallationerne af autoriseret el-installatør hvert 5. år
- Pulverslukkere tjekkes og/eller udskiftes efter behov
- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres i regnskabet
- Der udarbejdes mark- og gødningsplaner (forpagter)
- Der føres sprøjtejournal (forpagter)

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)

Ansøgningen omhandler en miljøgodkendelse efter de nugældende regler til fri produktion i den eksisterende lovligt etablerede smågrisestald samt mulighed for at etablere en ny slagtesvinestald samt eventuelt en ny gyllebeholder på ca. 5.720 m³. I forbindelse med slagtesvinestalden opsættes maks. 4 stk. fodersiloer på maks. 12 m i højden og forventet maks. 40 ton foder pr. silo. Siloerne opsættes på et betonfundament. Fodersiloerne forventes at blive gråhvide glasfibersiloer som de eksisterende siloer eller eventuelt ufarvede stålsiloer. Der er ikke planlagt nedrivning/fjernelse af eksisterende bygninger eller anlæg, og der sker ingen godkendelsespligtige ændringer af eksisterende stalde eller anlæg.

Ud over staldesektioner vil der blive etableret et udleveringsrum og et forrum med teknikrum, kontor, omklædning mv. Afhængigt af hvilken/hvilke type stalde, der opføres, vil disse rum være integreret i staldbygningen eller etableres som en tilbygning eller selvstændig bygning. Stalden/staldene vil kunne ligge inden for et byggefelt på 82 m x 85 m.

Hvis der etableres en Agrifarm- eller Kjargaardstald forventes stalden at blive etableret i grå sandwichpaneler, betonelementer eller søstenselementer med gavltrekanter i sandwichpaneler eller stål eller sand fx antracitgrå, hvide eller grå døre og vinduer og gråt fibercementtag (ikke reflekterende materialer) i stil med den eksisterende smågrisestald. Uanset staldfabrikat vil staldgulvet blive et delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv.

Agrifarmstalden vil blive højere end stalden fra Kjargaard, idet stalden bliver bredere. Stalden vil blive ca. 11,5 m i kip, og de to centrale afkast vil være af ca. samme højde. Kjargaardstalden forventes at blive maks. 9,5 m i kip og med ventilationsafkast i kip eller længere nede på tagfladen. Agrifarmstalden har kun de to centrale afkast fra gulvudsugningen placeret ved den ene staldgavl og derudover naturlig udluftning i kip og i tagspringet på nord- og sydsiden af taget samt øverst i sidevæggene. Se eventuelt fotos af etablerede Agrifarmstalder på <https://agrifarm.dk/projekter/>.

Hvis der etableres rundbuehaller, bliver disse lavere, ca. 6,2 m høje og ca. 7,3 m med afkast. Rundbuehallerne etableres i lakerede stålplader med indvendig PVC-beklædning og isolering. Farver forventes at blive fx lys grå og antracitgrå.

Hvis der etableres en ny gyllebeholder, vil denne blive etableret i betonelementer. Den eksisterende gyllebeholder vil i etape 2 blive overdækket med telt i grå pvc-dug med ca. 20 graders hældning og teltop i ca. 8,5 meters højde over terræn. Betonelementerne for den nye gyllebeholder forventes at komme op i maks. 3,5 m over terræn. Forbeholderen med overløb til gyllebeholder vil komme op i ca. 4 m over terræn. Teltoverdækkes den nye gyllebeholder vil den få teltop ca. 9,5 m over terræn. Der etableres en ny gylleledning fra den nye stald til forbeholderen.

Rundt om den nye stald og mellem stalden og Spaniensvej forventes etableret grusbelagt kørevej og vendeplads.

Placeringer af stalde og anlæg mv. fremgår af oversigtskortet i bilag 1.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har desuden sohold på Fogderupvej 17, 6372 Bylderup-Bov og slagtesvin i lejede stalde på Høgslundvej 12 og Østerbyvej 11 begge 6270 Tønder. Efter udvidelsen med ny slagtesvinestald vil lejeaftalerne for Høgslundvej 12 og Østerbyvej 11 blive opsagt.

Markerne tilhørende husdyrbruget er bortforpagtede.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)

3.4.1 Landskab

Husdyrbruget ligger ca. 1,2 km sydøst for Fogderup i Aabenraa Kommune. Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder.

Husdyrbruget ligger i et hedeslette dødislandskab. Bygnings sættet på Spaniensvej 21 ligger i et forholdsvist fladt område. Staldanlægget er delvist afskærmet af beplantning ved stuehuset og levende hegn langs Spaniensvej og i markskel. Pga. det flade landskab, beplantningen og de forholdsvist lave bygninger på husdyrbruget er husdyrbruget kun synligt på en kortere strækning på Spaniensvej. Det højeste anlæg på husdyrbruget på nuværende tidspunkt er smågrisestalden og den højeste af fodersiloerne, der er ca. 8 m høje.

Ifølge kortmaterialet på Plandata⁴ ligger husdyrbruget inden for udpegningen Særlig værdifuldt landbrugsområde og på kanten af Større sammenhængende landskaber men uden for udpegningerne Kulturhistoriske bevaringsværdier, Bevaringsværdige landskaber, Specifik geologisk bevaringsværdi samt Kystnærhedszonen.

Området, som er udpeget som større sammenhængende landskab er et ca. 60 km² område, der strækker sig fra Bylderup-Bov til nord for Ravsted.

Ifølge Aabenraa Kommunes retningslinjer i Kommuneplan 2015 gælder følgende retningslinjer for Særligt værdifuldt landbrugsområde og Større sammenhængende landskaber:

Særligt værdifulde landbrugsområder

Når landbrugsjord i særligt værdifulde landbrugsområder inddrages til andre formål end jordbrug, skal det dokumenteres, at der er taget de størst mulige hensyn til landbruget. I de særligt værdifulde landbrugsområder gælder desuden de retningslinjer, som er anført under Alle landbrugsjorder. De særligt værdifulde landbrugsområder er vist på kortet.

Nye arealudlæg til andre formål end jordbrug kræver en planlægningsmæssig og funktionel begrundelse, hvis det sker i særligt værdifulde landbrugsområder.

Større sammenhængende landskaber

De landskaber, der er udpeget som større sammenhængende landskaber, er vist på kortet. Etablering af større byggerier, større veje og større tekniske anlæg i de større sammenhængende landskaber skal undgås.

Hvis etablering af større anlæg er nødvendige, skal de udformes under hensyn til værdierne i det omgivende landskab. Dette gælder også i forbindelse med udbygning og afgrænsning af byer.

Bygningerne på husdyrbruget er opført i hvide, røde og grå farver i mursten, stålplader og elementer med tage i grå fibercement. Smågrisestalden er således opført i søstenselementer med "norsk marmor" og gavltrekanter i antracitgrå og almindelig grå. De udendørs siloer er gråhvide glasfibersiloer. Gyllebeholderen er etableret i betonelementer. Som beskrevet vil eventuelle teltoverdækninger blive etableret i lys grå pvc-dug. Umiddelbart forventes den nye slagtesvinestald / de nye slagtesvinestalde at blive etableret i grålige farver i ikke reflekterende materialer, så de får samme farvenuancer som smågrisestalden.

Som beskrevet bliver den nye slagtesvinestald maks. 11,5 m i kip.

Ansøger har umiddelbart ingen planer om at etablere afskærmende beplantning, da marken, hvor staldanlægget ligger er delvis omkranset af levende hegn.

Vurdering af landskab

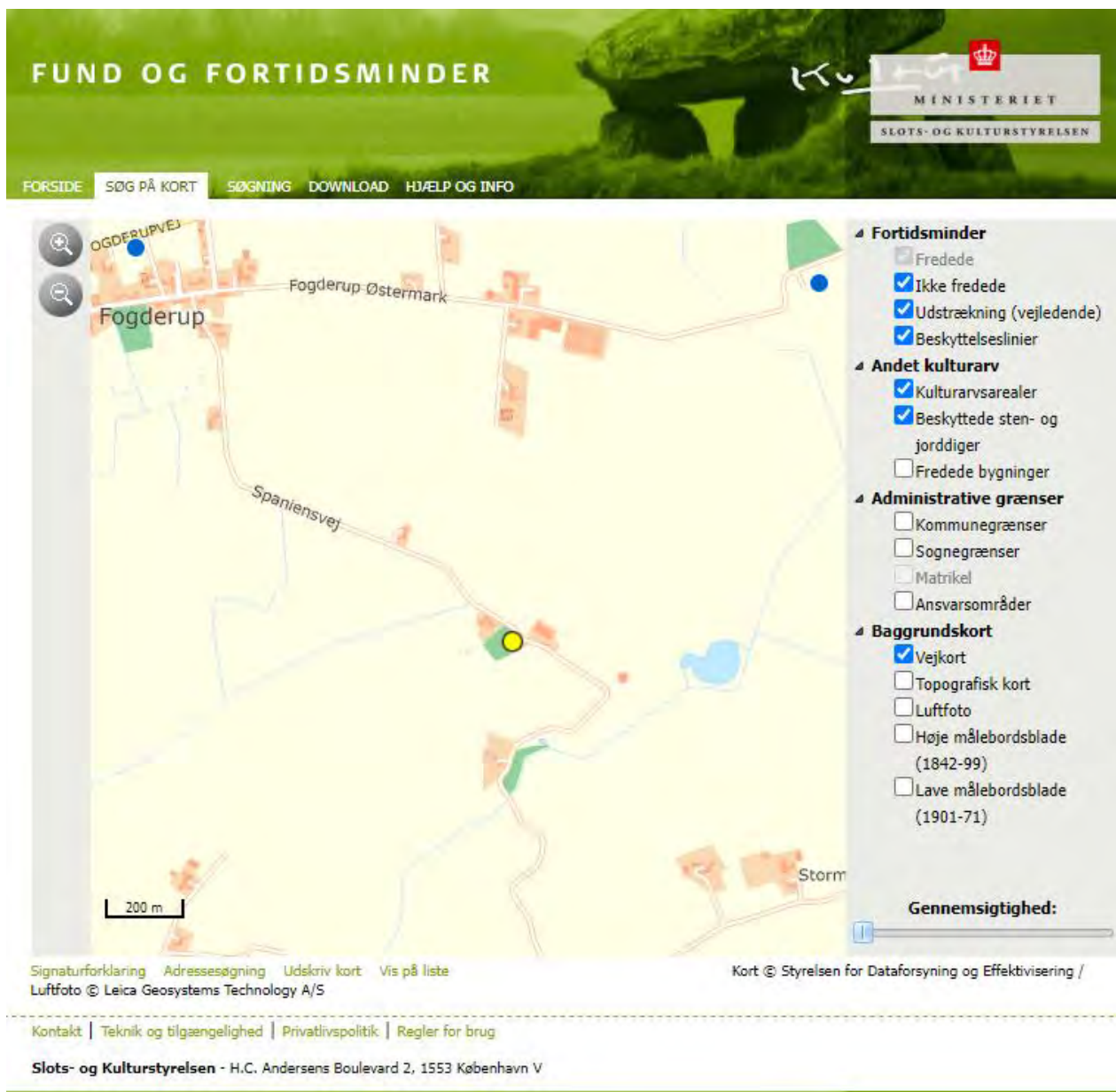
⁴ <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>

I forhold til udpegningen Særligt værdifulde landbrugsområder må etablering af stalde og opbevaringsanlæg betragtes som jordbrugsformål, og vil derfor ikke være i strid med udpegningen.

Den eksisterende smågrisestald ligger med den vestligste ende lige inden for udpegningen Større sammenhængende landskaber. Den/de nye slagtesvinestalde, forbeholder og gyllebeholder kommer til at ligge uden for udpegningen. Da der bygges i tilknytning til eksisterende stald og gyllebeholder, bygningerne mere eller mindre flugter med hinanden, og arealet hvor staldene ligger/kommer til at ligge er fladt, vurderes udvidelsen ikke at kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af landskabet og derfor heller ikke i modstrid med formålet med udpegningen Større sammenhængende landskaber.

3.4.2 Kulturarv

Ifølge Slots- og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside er der ikke fundet fortidsminder i nærheden af husdyrbruget. De nærmeste registrerede fund er fundet 1,2-1,5 km fra husdyrbruget. På kortudsnittet herunder angiver de blå markeringer de to ikke-fredede fund. Der er således heller ingen fortidsminder i nærheden af husdyrbruget, der afkaster fortidsmindebeskyttelseslinjer. Den gule markering er adressemarkeringen for stuehuset på Spaniensvej 21.

Figur 3: Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til fund og fortidsminder

De ikke-fredede fund er enkeltfund af en stridsøkse fra stenalderen (dateret 2800-2351 f.kr) samt et spænde fra middelalderen (dateret 1067-1535 e.kr).

Vurdering af kulturarv

I området, hvor den/de nye slagtesvinestalde, forbeholder og gyllebeholder skal ligge, er der ikke registreret fund eller fortidsminder (se figur 3). Dette er dog ikke ensbetydende med, at der ikke kan stødes på fund og fortidsminder i forbindelse med nyetableringerne.

Der skal i forbindelse med gravearbejde alligevel være fokus på, at udgravningen skal stoppes og Museum Sønderjylland skal tilkaldes, hvis der stødes på fortidsminder.

Ud fra ovenstående vurderes det, at udvidelsen med ny stald/stalde, forbeholder og ikke vil kunne påvirke kulturarv negativt.

3.4.3 Materielle goder

Begrebet materielle goder er et begreb, der ikke benyttes i det daglige sprog. Med materielle goder menes materielle ting og ejendom. Ud fra denne betragtning skal der redegøres for, om ting og ejendomme kan blive væsentligt påvirket af husdyrbruget og dets udvidelse. Som beskrevet i det efterfølgende punkt, overholdes alle afstandskrav.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i flere sager afgjort, at værditab som følge af godkendelse af husdyrbrug efter nævnets opfattelse ikke er et hensyn, der skal indgå i vurderingen af en ansøgning efter Husdyrbrugloven.

Vurdering af materielle goder

Med ca. 100 m fra nærmeste stald/anlæg på husdyrbruget til nærmeste nabobeboelse og minimum 160 m til den nye slagtesvinestald samt overholdelse af lugtgeneafstande (se punkt 3.7), vurderes husdyrbruget ikke at kunne påvirke naboers materielle ting og ejendomme væsentligt. Forholdet til kulturarven er beskrevet og vurderet under punkt 3.4.2.

3.4.4 Afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 fastsætter krav til minimumafstande fra husdyrbruget til omgivelserne. Afstandskravene jf. Husdyrbruglovens § 6 overholdes, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udlevering og teknikrum mv	270
Staldbygning	Ny stald	272
Gødningslager	Gyllebeholder	106

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udlevering og teknikrum mv	278
Staldbygning	Ny stald	283
Gødningslager	Gyllebeholder	147

Nærmeste naboskel - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udlevering og teknikrum mv	258
Staldbygning	Ny stald	222
Gødningslager	Ny gyllebeholder	359

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udlevering og teknikrum mv	656
Staldbygning	Smågrisestald	608
Gødningslager	Ny gyllebeholder	757

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 1	163
Staldbygning	Smågrisestald	108
Gødningslager	Ny gyllebeholder	314

Nærmeste boring (egen markvandingsboring) - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udlevering og teknikrum mv	122
Staldbygning	Ny stald	96
Gødningslager	Ny gyllebeholder	223

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1.

Nærmeste vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 1	1563
Staldbygning	Smågrisestald	1505
Gødningslager	Ny gyllebeholder	1714

Spaniensvej (gyllebeholder) - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udlevering og teknikrum mv	122
Staldbygning	Ny stald	120
Gødningslager	Ny gyllebeholder	25

Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 1	102
Staldbygning	Smågrisestald	55
Gødningslager	Ny gyllebeholder	251

Vejskel? - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 2	11
Staldbygning	Ny stald	15
Gødningslager	Ny gyllebeholder	149

Spaniensvej (ny stald) - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Silo 1	17
Staldbygning	Ny stald	21
Gødningslager	Ny gyllebeholder	155

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1 - fortsat.

Husdyrgodkendelse.dk måler fra den/det stald/gødningslager mv., der ligger tættest på de udpegede punkter. Punkterne er udpeget, så de ligger tættest muligt på de nye stalde og beholdere.

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til nabobeboelse samt vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m.

På kortudsnittene herunder er vist nærmeste vandløb, sø, naboskel, nabobeboelse, ikke almene vandforsyningsboring (egen markvandingsboring), offentlig vej og stuehus. Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis der zoomes så langt ud, så de alle er med på kortudsnittet.

Figur 4: Kortudsnit over afstande

Som det fremgår af tabel 4 overholdes alle afstandskrav. De beskrevne afstandskrav gælder ikke for fodersiloerne.

3.4.5 Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.

Både det eksisterende anlæg, den/de nye slagtesvinestalde, forbeholder og gyllebeholder ligger uden for alle bygge- og beskyttelseslinjer (sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt skov- og kirkebyggelinjer).

Vurdering af afstandskrav og andre beskyttelseslinjer (3.4.4 og 3.4.5)

Da alle afstandskrav og byggelinjer overholdes, er der ikke behov for at foretage en vurdering af afstandskrav eller beskyttelseslinjer.

3.4.6 Jordarealer og jordbund

Alle stalde, kanaler, gyllerør, fortank, forbeholder og gyllebeholdere er og bliver udført i tætte og stabile materialer.

Der er ikke registreret jordforureninger på husdyrbruget. Husdyrbruget ligger uden for kortlagte råstofgraveområder (råstofplan 2020). Der er ikke anvendt slagter på husdyrbruget. Jordbundstypen i området er angivet som grovsandet jord.

De nye arealer, der inddrages til stald, gyllebeholder mv. er i dag dyrket mark. Overskudjord fra udgravningen til den nye stald forventes lagt i lavninger på markarealer i en højde af maksimalt ½ m.

Vurdering

Da stalde, kanaler, gyllerør, fortank, forbeholder og gyllebeholdere er og bliver i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i nudrift og 8 års drift på 731,3 kg NH₃-N/år, mens den øges til 6.416,7 kg NH₃-N/år i ansøgt drift som følge af udvidelsen.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5803,6	613,2	6416,7
Nudrift	473,8	257,5	731,3
8 års-drift	473,8	257,5	731,3

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer, som fremgår af tabel 6.

Naturområder i nærheden af husdyrbruget er udpeget og fremgår af figur 5 og 6 og beregningerne af ammoniak til disse områder fremgår af tabel 7.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL ⁵ (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. totaldeposition (stald og lagre) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

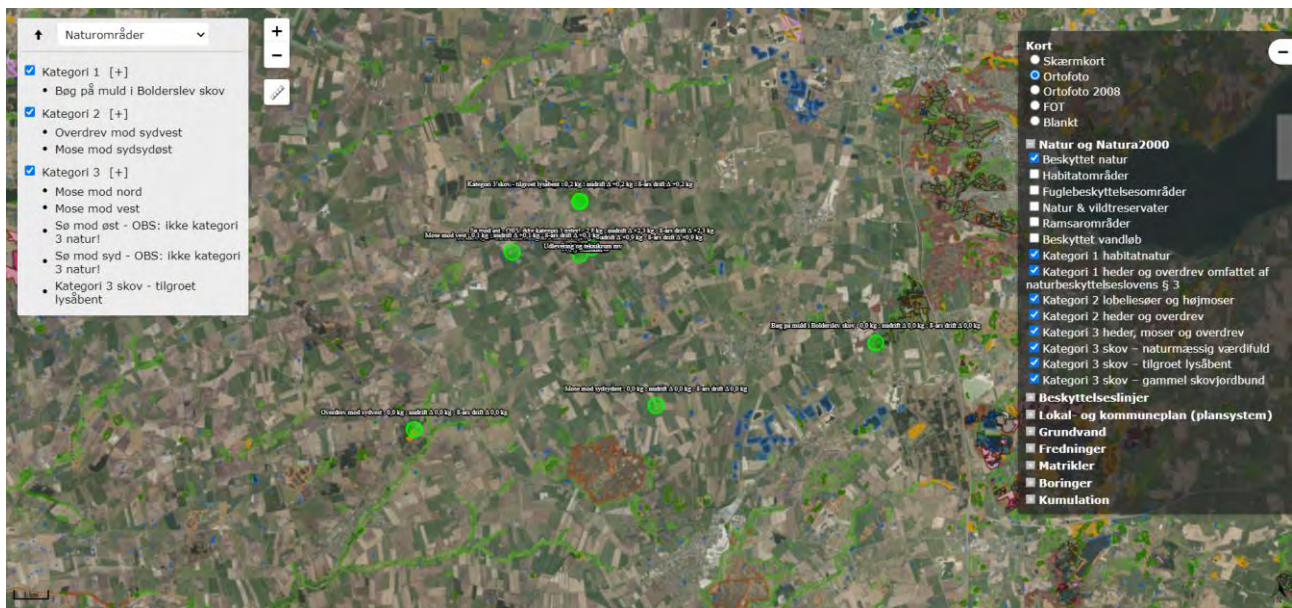
⁵ Naturbeskyttelsesloven, Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1986 af 27/10/2021

<p>Kategori 3</p>	<p>Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove.</p> <p>For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelsskovesarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi. 	<p>Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år</p>
<p>Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.</p>	<p>Kan fx være enge, strandenge og søer</p>	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak til natur

Figur 5: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 6: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose mod sydsydøst	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Bøg på muld i Bolderslev skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 3 skov - tilgroet lysåbent	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,2
Sø mod syd - OBS: ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,9	0,9	1,1
Sø mod øst - OBS: ikke kategori 3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,3	2,3	2,8
Mose mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,1
Mose mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,2
Overdrev mod sydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 7: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Alle punkter er sat i den afstand og retning, der giver den største totaldeposition.

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er et skovareal med bøg på muld i Natura 2000 habitatområdet Bolderslev Skov og Uge Skov, som ligger godt 9 km østsydøst for husdyrbruget.

Da der er mere end 4 km til nærmeste kategori 1 natur, er der ikke brugt tid på at vurdere, om der er andre husdyrbrug der påvirker kategori 1 naturen, idet Husdyrgodkendelse.dk altid beregner en deposition til punkter længere væk end 4 km til 0,0 kg N/ha/år. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav på 0,2-0,7 kg N/ha/år til kategori 1 natur er således overholdt.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturareal er jf. Husdyrgodkendelse.dk et overdrev ca. 7,5 km sydvest for husdyrbruget. Aabenraa Kommune har på deres GIS-kort⁶ yderligere angivet en mose godt 5 km sydsydøst for husdyrbruget som kategori 2 mose.

Da der er mere end 4 km til både overdrevet og mosen, beregner Husdyrgodkendelse.dk 0,0 kg N/ha/år i totaldeposition. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav til kategori 2 natur på maksimalt 1,0 kg N/ha/år overholdes således. Det er derfor ikke nærmere undersøgt, om kommunens udpegning af mosen er korrekt.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder er to moser ca. 1,3 km nord for staldene og godt 2 km vest for staldene. Mosen mod nord er desuden udpeget som kategori 3 skov – tilgroet lysåbent.

Ud over de ovenfor beskrevne naturpunkter er der desuden foretaget depositionsregninger til de nærmeste § 3 registrerede naturområder, som er to søer øst og syd for husdyrbruget.

Som det fremgår af beregningerne, så er den maksimale merdepositionen i forhold til både 8 års drift og nudrift på 0,2 N/ha/år. Det mest restriktive krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er maksimalt 1 kg N/ha/år i merdeposition.

I forhold til øvrig registreret natur er merdepositionen til søen øst for husdyrbruget på 2,3 kg N/ha/år. I scenariskema 232234 for et større byggefelt er ammoniakemissionen på 2,4 N/ha/år, da byggefeltet har centrum tættere på søen. Ammoniakdepositionen til alle andre punkter er uændrede.

Søen er i en miljøgodkendelse til et andet husdyrbrug beskrevet som en okkersø, der modtager okkerholdigt vand fra Lundbæk, og søens naturtilstand er af kommunen vurderet at være moderat. Søen vil specielt fra de intensivt dyrkede marker nord og vest for søen modtage et vist bidrag af næringsstoffer som følge af svag hældning mod søen og anden markafdrift. Syd og øst for søen er der et mindre udyrket areal mellem søen og vandløbet.

Der foreligger ingen oplysninger om okkersøen i Danmarks Naturdata⁷.

Der er ikke udspecificeret tålegrænser for alle naturtyper. DCE under Aarhus Universitet har fastsat empirisk baserede tålegrænser for forskellige naturtyper (se tabel 8 herunder).

⁶ <https://netgis.aabenraa.dk/NetGISRuntime/basis/index.jsp?custid=228&login=Pub-Pro&password=Pub-Pro>

⁷ <https://naturdata.miljoportal.dk/>

Tabel 2. Empirisk baserede tålegrenser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt for klit, løv- og nåleskov baseret på de seneste anbefalinger fra UNECE, 2011.

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	¹ sure overdrev 10-15, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	8-20	grå klit og grønsværklit 8-15, øvrig klit 10-20
Hede	10-20	der kan være klit kortlagt som § 3 hede
Fersk eng	15-25	^{1,2}
Strandeng	30-40	^{1,2}
Mose (og kær)	5-30	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-30
Løvskov	10-20	Skovbevoksede tørvemoser 10-15
Nåleskov	10-20	

¹ Bør ikke anvendes for arealer med kulturgræsland / hvor den væsentligste påvirkning er en hidtil lovlig landbrugsmæssig. Dette vil primært gælde engarealer og bør ses over en længere tidsperiode. Intervallet dækker således som udgangspunkt 'naturenge'. Se også note 2.

² Den atmosfæriske afsætning skal ses i sammenhæng med andre tilførsler, fx med overfladenær afstrømning.

Tabel 8: Tålegrenser for terrestriske naturtyper⁸.

Ifølge klagenævnets praksis skal der ved vurderingen benyttes et 3-års gennemsnittet for ammoniakdepositionen. Gennemsnittet af ammoniakdepositionen for 2017-2019 er for det 5,6 km x 5,6 km grid som husdyrbruget ligger i på 17,27 N/ha/år ((17,766+14,964+19,071)/3). Husdyrbruget ligger i koordinat 513;6097 (xutm;yutm). Tallene stammer fra regneark modtaget fra Aarhus Universitet.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Som beskrevet er Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1, 2 og 3 natur overholdt.

En merdeposition på 2,3-2,4 kg N/ha/år til en okkersø, der vil være påvirket af markdriften af intensivt dyrkede marker mod nord og vest, vurderes ikke at kunne medføre en væsentligt negativ påvirkning af søen.

Okkersøen er en gravet sø, og formålet med søen er at øge opholdstiden af vandet, så okkeren kan udfælde sig i søen.

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)

Som vi læser Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, så er det den nærliggende biodiversitet, der kan forventes at blive berørt af projektet, der skal beskrives, herunder biodiversitetens relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund.

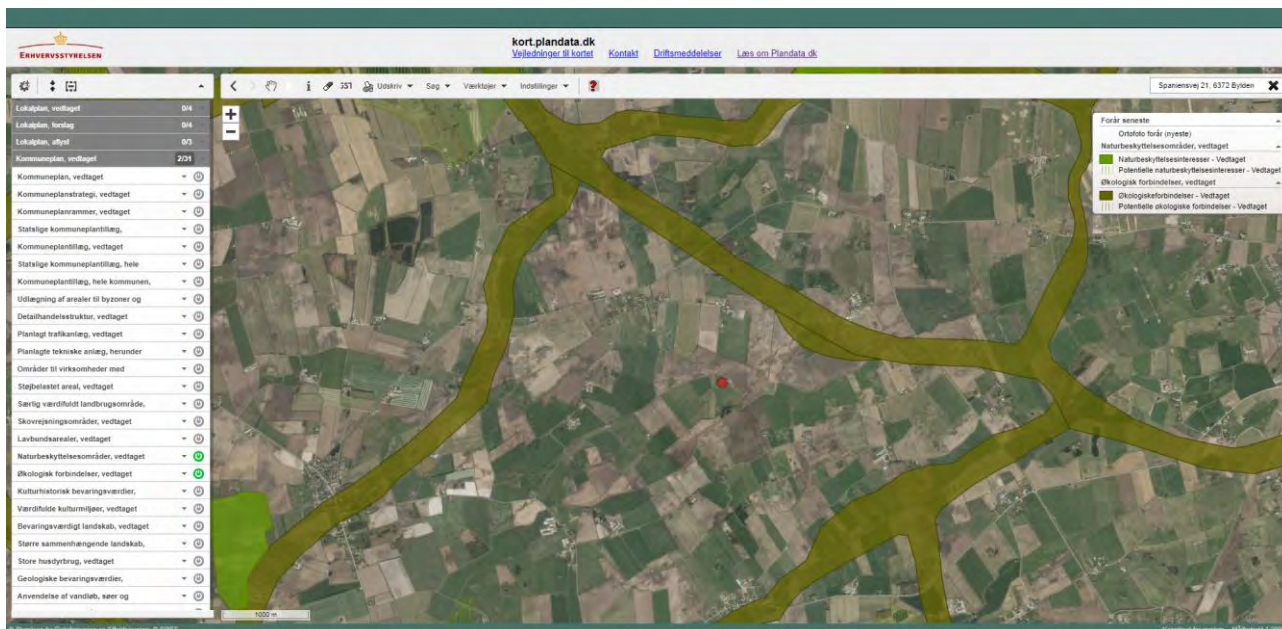
FN definerer biodiversitet som: "*Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer.*" Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug, vil kunne påvirke biodiversiteten med ammoniak, der udledes gennem luften, udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, fx hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

⁸ http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taalegrenser.pdf

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående punkt. I et efterfølgende afsnit under dette punkt beskrives bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Både det eksisterende husdyrbrug og den nye stald og gyllebeholder ligger uden for områder, der er udpeget som økologiske forbindelser, potentielle økologiske forbindelser, naturbeskyttelsesinteresser eller potentielle naturbeskyttelsesinteresser. De nærmeste udpegninger fremgår af nedenstående kortudsnit.

Figur 7: Kort over økologiske forbindelser og beskyttelsesinteresser mv. fra Plandata.dk

Bilag IV-arter mv.

Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁹ fremgår udbredelsen af forskellige arter i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter¹⁰. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget.

Dansk navn:	Videnskabeligt artsnavn:
Sydflagermus	<i>Eptesicus serotinus</i>
Pipistrellflagermus	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
Markfirben	<i>Lacerta agilis</i>
Stor vandsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Spidssnudet frø	<i>Rana arvalis</i>

⁹ Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>

¹⁰ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

Tabel 9: Liste over bilag IV-arter

Ifølge kortene på Danmarks Miljøportal over registrerede bilag IV-arter, er der ikke registreret bilag IV-arter inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

Figur 8: Kort over registreringer af bilag IV-arter.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskjul og overvintringssteder for flagermus.

Flere af områdets søer og vådområder **kan** være yngle- og levesteder for padder.

Som beskrevet er der ingen planer om at nedrive bygninger, og der er heller ingen planer om at fjerne beplantninger, stenkunker eller lignende.

Samlet vurdering

Den generelle vurdering er, at en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af et almindeligt § 3 beskyttet naturareal. Ammoniak er så vidt vides ikke direkte skadelig for bilag IV-arter eller for andre arter. Den største effekt af ammoniakdepositionen vil være risiko for tilgroning af lysåbne naturarealer.

Da der ingen deposition sker til kategori 1 og 2 naturarealer, og merdepositionen er på maks. 0,2 kg N/ha/år til kategori 3 natur og maks. 2,3 kg N/ha/år til andre naturarealer, og der ikke fjernes ældre beplantninger, stenkunker, jorddiger eller gamle bygninger, som vurderes at kunne være mulige opholdssteder for bilag IV-arter, vurderes det, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

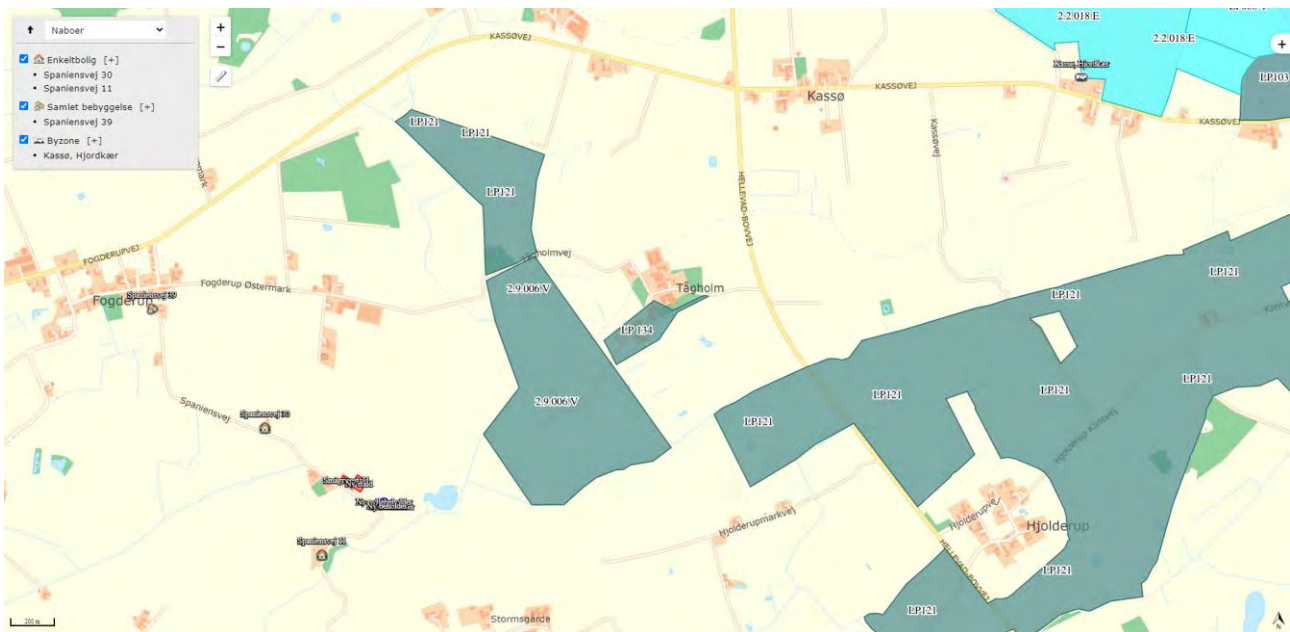
Når de generelle udbringningsregler for husdyrgødning, samt anvendelse af bekæmpelsesmidler overholdes, vurderes der ikke at kunne ske væsentlig påvirkning af biodiversiteten ved markdriften, der som beskrevet varetages af forpagter.

3.7 Lugtmission (B6, B4, E1b, E1c)

Nærmeste lugtberegningsspunkter er udpeget i skema 230133 i Husdyrgodkendelse.dk, se figur 9.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i forhold til lugt til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlede bebyggelse eller byzoneområde, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 100 m fra nærmeste naboer og 300 m fra nærmeste samlede bebyggelse og byzoneområde.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Spaniensvej 30, samlet bebyggelse udløses af Spaniensvej 39 og nærmeste byzoneområde er området ved Kassø. Da samlet bebyggelse ligger meget nærmere husdyrbruget end nærmeste lokalplan som er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign., er der ikke udpeget et sådant område. Dette skønnes unødvendigt, da geneafstanden til disse to typer områder er ens.

Figur 9: Nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Spaniensvej 11	0	NY	406,9	325,5	380,9	Ja
 Spaniensvej 30	0	NY	406,9	406,9	507,6	Ja
 Spaniensvej 39	0	NY	785,4	785,4	1277,2	Ja
 Kassø, Hjordkær	0	NY	1010,3	1010,3	3861,3	Ja

Konsekvenszone: 1130 m

Tabel 10: Beregning af lugtgeneafstande til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzoner

Geneniveauerne for lugt beregnes efter Miljøstyrelsens lugtmodel i odour units (OU_E) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE). Geneniveauerne må maksimalt være 5 OU_E pr. m³ og 1 LE pr. m³ til områder, der ifølge kommuneplanens rammedel er udlagt til eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, 7 OU_E pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt 15 OU_E pr. m³ og 10 LE pr. m³ til enkelt beboelser uden landbrugspligt.

Husdyrgodkendelse.dk beregner udelukkende lugt fra stalde. Ud over lugt fra staldene, kan der være lugt fra gyllebeholdere. Fra gyllebeholderne kan der være lugtafgivelse i sær i forbindelse med omrøring og pumpning. Der vil også kunne forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på marker. Der er generelle regler i Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹¹ for udbringning af gylle op til byzoneområder og lokalplanlagte områder, hvor lokalplanen udlægger området til boligformål. Dette betyder, at der ikke må udbringes husdyrgødning inden for 200 m fra disse områder på lørdage, søndage og helligdage.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

Vurdering

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene. Lugt fra fx gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk.

Da alle lugtgeneafstande overholdes med en god margin, vurderes der ikke at kunne opstå lugtgener i forhold til enkeltbeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Det vurderes, at en afstand på 100 m fra nærmeste stald til nærmeste nabo på Spaniensvej 23 (ejendom med landbrugspligt) er tilstrækkelig til at undgå væsentlige lugtgener.

¹¹ Bekendtgørelse om anvendelse af gødning BEK nr 1551 af 02/07/2021

3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transport. Husdyrbruget på Spaniensvej 21 ligger generelt godt placeret i forhold til omkringboende, dog skal der tages et vist hensyn til naboen på Spaniensvej 23. Der er som tidligere nævnt 100 m fra nærmeste stald til nabobeboelsen på Spaniensvej 23, og der er ca. 165 m fra overkørslen til Spaniensvej til beboelsen på Spaniensvej 23.

Der forekommer ingen stråling fra husdyrbrug. Der vil være emission af varme fra dyrene og gødningen.

Det er ikke fundet nødvendigt at kvantificere varmeemissionen.

3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, gylleomrøring og -pumpning, indblæsning af færdigblandet foder i fodersiloer samt transport af dyr, foder og gylle mv. Foder snegles fra fodersiloer ind i staldene. Se kort over støjkilder herunder. Nye kilder vil være nyt ventilationsanlæg i forbindelse med den nye stald, indblæsning af foder i nye fodersiloer, ny forbeholder og gyllebeholder samt nye kørearealer.

Figur 10: Støjkilder (og udvendig belysning)

Alle stationære pumper er støjsvage elektriske pumper. Gyllebeholderne tømmes vha. gyllevogn med indbygget pumpesystem, som er meget lidt støjende.

Ventilatorerne i smågrisestalden er fra 2005 og er af støjsvage type.

Ventilationen i den nye slagtesvinestald afhænger af, hvilken stald der etableres. Agrifarmstalden har gulvudsugning og afkast gennem 2 centrale afkast, som opstilles øst for den østlige gavl, og derudover kommer

der ventilationsventiler i kip, tagspring og vægge. Der vil eventuelt kunne komme lyde fra dyr og aktiviteter i stalden gennem ventilationsventilerne.

Etableres en af de andre staldtyper, vil disse få traditionelle ventilationsafkast fordelt jævnt hen over stalden/staldene og placeret i kip eller på tagfladen.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Ansøger oplyser, at der aldrig er indkommet klager fra naboer over støj fra husdyrbruget.

Vurdering

Med husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste nabobeboelser, vurderes støj, herunder lavfrekvent støj, at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne.

Vurdering af støj i forhold til transport er beskrevet under punkt 3.8.6.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes, og det forslås, at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transport til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper og diverse maskiner. Nye kilder vil være nyt ventilationsanlæg i forbindelse med den nye stald, indblæsning af foder i nye fodersiloer, ny forbeholder og gyllebeholder samt nye kørearealer.

Vurdering

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene. De eneste rystelser, der eventuelt vil kunne opleves af omgivelserne, vil være, hvis beboelser ligger meget tæt på overkørsler, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transport af foder og dyr mv. Der ligger ingen nabobeboelser i umiddelbar tilknytning til overkørslerne til husdyrbruget. Der foregår udelukkende transport med personbiler ad indkørslen i forbindelse med stuehuset.

Se yderligere om transport under punkt 3.8.6.

Med afstanden til naboer fra stationære og mobile kilder på selve husdyrbruget, vurderes det, at rystelser og vibrationer fra husdyrbruget ikke vil kunne medføre væsentlige gener for omgivelserne.

3.8.3 Støv (B7, E1b)

Kørearealerne rundt omkring bygningerne og ved gyllebeholdere er og bliver grusbelagte. Støv vil primært forekomme ved transport på husdyrbrugets kørearealer samt i forbindelse med markdriften af arealerne rundt omkring husdyrbruget i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejtet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Støv fra indblæsning af færdigfoder er meget begrænset. Der er støvcykloner på de eksisterende fodersiloer. Foderet ledes ud i staldene gennem rørsystemer.

Der er overbrusningsanlæg i alle stalde til brug ved behov for køling af dyrene. Når disse benyttes, medvirker de også til at reducere støvemissioner fra staldene.

Der sker ingen ændringer i typen af støvkilder fra husdyrbruget i forbindelse med det ansøgte, men der opstilles flere fodersiloer og kørearealerne udvides.

Vurdering

Det vurderes, at afstanden til nabobeboelser er så stor, at der ikke vil kunne forekomme støvgener fra kørslen på de grusbelagte kørearealer.

Det vurderes endvidere, at der ikke er problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet færdigfoder blæses ind i fodersiloerne og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer. Overbrusning i staldene medvirker endvidere til at binde eventuelt støv fra foder.

3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c)

Udendørs belysning fremgår af figur 10. Der er pt belysning på vestgavlen af smågrisestalden og ved rampen på østgavlen ved rampen. Endvidere er der en lampe ved stuehuset. Der er bevægelsessensor i forbindelse med lysstanderne og lampen på maskinhuset. Belysningen ved østgavlen og stuehuset er sensorstyret, og belysningen ved rampen tændes og slukkes manuelt.

Lyspåvirkning af omgivelserne fra belysning inde i staldene eller de øvrige driftsbygninger, vil kun kunne oplyse nærområdet. Som beskrevet under 3.4.1 er indsynet til husdyrbruget delvist afskærmet af levende hegn og andre beplantninger, og husdyrbruget ligger i et relativt fladt landskab.

Ud over lyspåvirkning fra udvendig og indvendig belysning vil der forekomme lyspåvirkning fra køretøjer. Lastbiler og traktorer med lys holder kortvarigt ved stalde, lade, fodersiloer og gyllebeholdere i forbindelse med af- og pålæsning.

Vurdering

Hverken lysudslip via vinduer eller udvendig belysning vurderes at kunne genere naboer eller vejtrafik, dels pga. kildernes lysstyrke og placering, beplantninger samt afstanden til nærmeste naboer og veje. Lyspåvirkningerne vurderes ligeledes ikke at kunne påvirke det landskabsopfattelsen væsentligt negativt.

3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)

Ansøger oplever ikke problemer med skadedyr. Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Opbevaring af foder sker som beskrevet i siloer og der fejles op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Fluebekæmpelse sker ved indsættelse af rovfluelarver (Rovfluen). Rottebekæmpelse sker via privat ordning (Jysk Skadedyrssikring). Rotter bekæmpes med klapfælder og rottegift udlagt i kasser. Der er pt opsat ca. 8 fælder/kasser fordelt rundt på husdyrbruget.

Vurdering

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr. Med effektiv rottebekæmpelse vil der være begrænset fare for menneskers sundhed, da overførsel af smitte med bakterier, vira og protozoer dermed begrænses mest muligt.

3.8.6 Transporter (B7, E1b)

Transporter til husdyrbruget sker ad de 2 overkørsler til/fra Spaniensvej ved smågrisestalden og gyllebeholderen. I forbindelse med etableringen af ny slagtesvinestald ønskes eventuelt etableret en ekstra overkørsel til Spaniensvej ved staldens østligste ende, så der kan køres ind ad en vej og ud af en anden.

Så vidt muligt sker tunge transporter på hverdage og dagtimerne. Ansøger er dog ikke herre over, hvornår slagteriet afhenter slagtesvin og forpagter udbringer gylle.

Tunge transporter (ind og ud tælles som en transport)	Tilladt drift Antal/år	Ansøgt drift Antal/år
Indkørsel af færdigfoder (lastbil, kapacitet ca. 36 ton)	ca. 52	ca. 128
Indlevering af smågrise (traktor og vogn, ca. 300 stk.)	ca. 52	ca. 52
Udlevering af smågrise nudrift (traktor og vogn, ca. 300 stk.)	ca. 52	-
Afhentning af slagtesvin (lastbil, kapacitet ca. 210 stk.)	-	ca. 76
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 80	ca. 80
Udkørsel af gylle (gyllevogn, kapacitet 30 ton)	ca. 84	ca. 391
Flytning af gylle fra Fogderupvej 17 (lastbil, kapacitet ca. 40 ton)	ca. 18	-
Levering af fyringsolie (lastbil)	ca. 10	ca. 1
Afhentning af dagrenovation (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Maksimalt i alt	ca. 400	ca. 780

Table 11: Skønnede antal transporter

Hvis der indgås aftale om at levere gylle til biogasanlæg og modtage afgasset biomasse retur, vil der komme ca. 300 ekstra tunge transporter (har antaget ca. 40 ton gylle pr. tankbil).

Gylletransporter er skønnet ud fra normaltproduktion af gylle (normtal 2021). En del af gylletransporterne i forbindelse med udbringning sker direkte fra gyllebeholder til tilstødende arealer uden transport ad offentlig vej.

Vurdering

Tunge transporter stiger fra ca. 400 til ca. 780 tunge transporter om året, hvilket er knap en fordobling. Indgås der aftale med biogasanlæg, vil transporterne stige yderligere. Set i forhold til udvidelsens størrelse vurderes stigningen i antallet af transporter på offentlig vej dog at være proportional. Større produktion vil kræve mere foder og medføre større gylleproduktion.

Som nævnt sker transporter via de eksisterende og eventuelt den nye overkørsel og videre ad Spaniensvej. Der er ingen nabobeboelser i umiddelbar nærhed af overkørslerne til Spaniensvej. Det vurderes således, at ingen naboer vil blive generet af opbremsninger i forbindelse med kørsler til og fra husdyrbruget, samt at transporterne ikke vil adskille sig fra øvrige tunge transporter på vejene med hensyn til støj, vibrationer, rystelser mv. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

Trafik på veje reguleres af færdselsreglerne (regulering af akseltryk, hastighedsbegrænsninger mv.). I forhold til husdyrbrug er der jf. Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis kun hjemmel i Husdyrbrugloven til at stille vilkår om brug af bestemte overkørsler eller tidspunkter for ind- og udkørsel. Med husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer, vurderes det ikke relevant at begrænse husdyrbrugets transporter.

Samlet set, vurderes transporter til og fra husdyrbruget ikke at kunne medføre væsentlige gener for naboer.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)

3.9.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr opbevares pt i plastcontainer ved rampen ved smågrisestalden. Containeren køres ud til overkørslen til Spaniensvej forud for afhentning. Det overvejes, om der skal etableres en plads til døde dyr ude ved gyllebeholderne. Små dyr vil fortsat kommes i plastcontainer og større enkelt dyr vil blive lagt på betonspalter og under kadaverkappe. DAKA afhenter efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel og kød- og benmelsproduktion.

Det overvejes, om der i forbindelse med den nye slagtesvinestald skal etableres et rum specifikt til opbevaring af døde dyr, så døde slagtesvin først køres ud til afhentningsplads umiddelbart forud for afhentning, eller alternativt en kølebrønd ude ved overkørslen til gyllebeholderne. Begge dele vil betyde, at der kun er behov for at afhente døde dyr en gang om ugen.

Vurdering

Med den nuværende placering vurderes ingen naboer eller forbipasserende at blive generet i forbindelse med opbevaring og afhentning af døde dyr. Hvis der etableres ny opsamlingsplads eller en kølebrønd tæt på Spaniensvej ved gyllebeholderne, overvejes det at opsætte en form for hegn eller etablere en mindre afskærmende beplantning.

3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c)

Da husdyrbruget efter udvidelsen med slagtesvinestalden bliver et IE-brug, skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Der er fokus på at producere så lidt affald som muligt. Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder, end der er behov for, husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun fraktioner, der ikke kan genanvendes, håndteres som brændbart affald.

Herunder er oplyst husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder i ansøgt drift. De eneste affaldstyper, der forventes øget er spraydåser, kanyler og lysstof- og LED-rør.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spraydåser	Forrum i forbindelse med smågrisestalden	Transporterer selv	Genbrugsplads	ca. 50 stk.
Medicinrester				normal intet
Kanyler i særlig beholder	Forrum i forbindelse med smågrisestalden	Transporterer selv eller tages med af dyrlæge	Genbrugsplads/kendes ikke	2 bokse

Batterier – alle typer	Samles i pose og sættes på dagrenovations-container	Kommunal ordning	Kendes ikke	ca. 100 stk.
Fast affald:				
Lysstofrør og LED-rør	Elektriker tager rør med retur	Elektriker	Kendes ikke	ca. 10 stk.
Jern og metal	Tages med til Fogderupvej 17			normalt intet

Tabel 12: Affaldshåndtering og mængder

Den benyttede genbrugsplads er Arwos Genbrugsplads Kobro.

Da markerne er bortforpagtede, er der ikke oplag af bekæmpelsesmidler på husdyrbruget. Der er heller intet affald i form af spildolie, olie- brændstoffiltre eller blyakkumulatorer, idet maskiner opbevares og serviceres på andre ejendomme.

Eventuelle mindre fraktioner af rent genbrugeligt papir, pap og plast kommer i dagrenovationens genbrugsfraktioner og ellers samles affaldet på Fogderupvej 17, hvor også brændbart erhvervsaffald tages med til og afhentes herfra.

Der vil normalt aldrig være medicinrester, da alt medicin bruges op.

Der sker ingen genvinding af affald på husdyrbruget.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gør en indsats for at leve op til affaldshierarkiet og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativ. Det vurderes desuden at affald fra husdyrbruget ikke udgør væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer og jordbund, samt at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

3.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

I forbindelse med smågrisestalden er der ved den nordvestlige ende etableret en 2.500 l fyringsolietank. Olietanken er anmeldt og registreret i BBR.

Vaskemidler i til vask af stalde står i foderladen. Det maksimale oplag vil være på ca. 100 liter. Der opbevares normalt ingen olieråvarer. Olie til varmekanon tages med fra Fogderupvej 17 i 20 liters dunke. Det er muligt, at der efter udvidelsen vil blive opstillet en olietank. Olietanken vil blive anmeldt til kommunen forud for opsætningen.

Hvis der skulle opstå uheld på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori det er en instruks ved uheld med olie og kemikalier.

3.9.4 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af ledningsplanen, se figur 11.

Alt tagvand og vand fra gruspladser nedsives direkte. Der er ingen udvendige riste med forbindelse til overfladevandsledninger eller dræn. I forbindelse med den nye stald forventes etableret en eller flere faskiner. Der vil blive ansøgt om nedsivningstilladelse forud for etableringen af den nye stald.

Der sker ingen ændringer af udledningen af spildevand fra husdyrbruget.

Spildevand fra husdyrproduktionen og regnvand fra udleveringsrampen ledes til gyllekanal og videre til gyllebeholder. Der er ingen vaskeplads på husdyrbruget.

Sanitært spildevand fra beboelsen og wc'et i smågrisestalden afledes til trixtank og herefter til nedslivningsanlæg syd for smågrisestalden.

Figur 11: Ledningsplan

Der er redegjort for mængder af spildevand og overfladevand til gyllebeholdere under punkt 3.1.2.

Der er ikke kendskab til, at husdyrbruget skulle ligge inden for et område, hvor det ikke er lykkedes at opfylde miljøkvalitetsnormer fastsat i EU-lovgivning.

Det nærmeste vandløb er Lundbæk, men der sker ingen direkte afledning til vandløbet.

Lundbæk er på kort (MiljøGIS for vandområdeplanerne 2015-2021¹²) registreret som havende en samlet god økologisk tilstand. Den økologiske tilstandsklasse for smådyr er god, og ukendt for fisk og makrofyter. Vandløbets kemiske tilstand er ligeledes ukendt.

Vurdering

¹² <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv2-bek-2019>

Tagvand vurderes stort set at være uforurennet. Vandet kan indeholde støv- og jordpartikler, men er ellers ikke forurennet. Med nedsivning af tagvand, vurderes der ikke at kunne ske en væsentlig negativ påvirkning af Lundbæk.

3.10 BAT ammoniakemission (B9, C2, F5g)

BAT-kravet, som er den maksimalt tilladte ammoniakemission fra stalde og lagre, beregnes i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-beregningen tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse, som omfatter de eksisterende stalde og opbevaringsanlæg.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet for ammoniak overholdes, da der ikke sker godkendelsespligtige ændringer eller udvidelser. BAT-kravet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologier blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

BAT-beregninger i Husdyrgodkendelse.dk er indsat i efterfølgende tabeller.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5694	742	6436
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5804	613	6417
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	20
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 13: Samlet BAT-beregning

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Smågrise-stald	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
Ny stald	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,30	1,90

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 14: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning

Vurdering

Da BAT-kravet overholdes, vurderes det, at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.11 Forslag til vilkår om bl.a. egenkontrol (B7)

Herunder er indsat forslag til driften af gyllekølingsanlæggene modtaget fra Vølund Varmeteknik A/S og i overensstemmelse med vilkårsforslagene i Teknologilisten for gyllekøling med anvendelse af datalogger¹³. Vilkåret er formuleret ud fra det maksimale produktionsareal ved etablering af en Agrifarmstald. Etableres der et mindre produktionsareal vil der blive indsendt en tillægsgodkendelsesansøgning om tilpasning af vilkåret.

1. Gyllekanalerne i den nye slagtesvinestald eller stalde - i alt 2.328 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med hver en varmepumpe.
2. Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig årlig køleydelse på mindst 44,69 W/m².
3. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
4. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
5. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
6. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
7. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
8. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
9. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.12 Klima (F4, F5f)

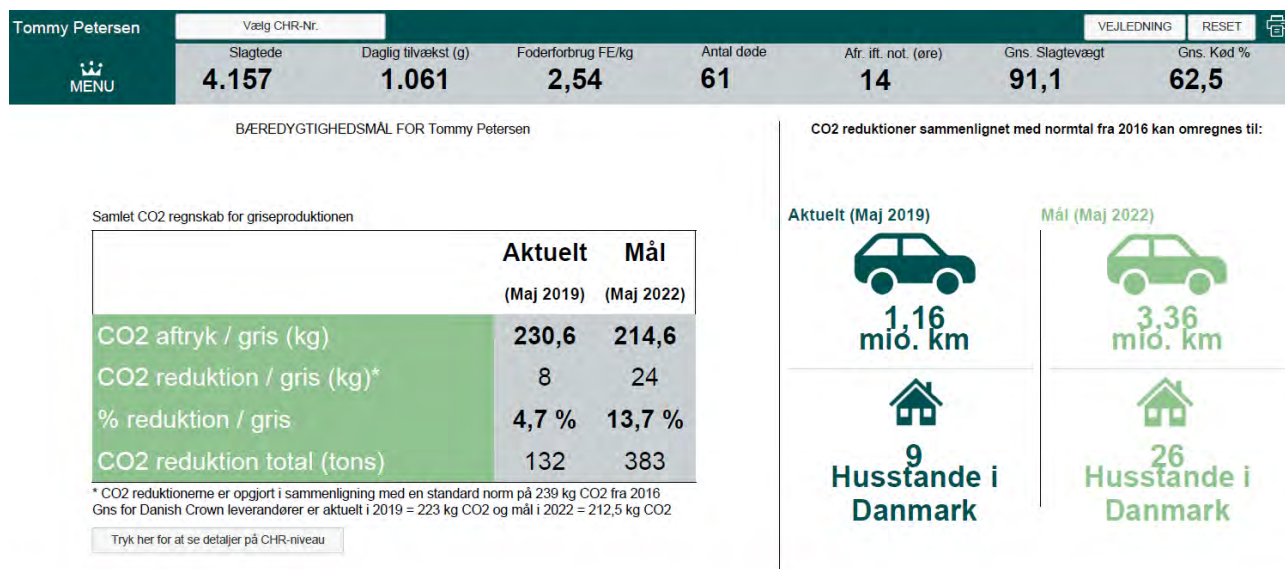
Husdyrbrug med slagtesvin bidrager til udledning af klimagasser som metan, lattergas og CO₂. Det er især dyrenes omsætning af foder, der bidrager til metanudskillelsen, og husdyrgødningen der bidrager til lattergas- og metan udskillelsen, mens CO₂-udledningen primært stammer fra strøm- og fyringsolieforbruget.

Som det beskrives under punkt 4.2.2 er husdyrbruget i gang med at udskifte belysningen til LED-belysning, og ny belysning forventes etableret med LED-rør. Eksisterende ventilatorer vil blive udskiftet til lavenergi EC-ventilatorer ved kommende renovering af ventilationen, og ny ventilation vil også blive lavenergiventilation. Cirkulationspumper udskiftes løbende til nye strømbesparende typer. Bliver den nye slagtesvinestald en

¹³ <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/vilkaarsforslag-gyllekoe-ling-anvendelse-af-datalogger/>

Agrifarmstald, vil en del af ventilationen ske i form af naturlig ventilation (hybridventilation). Fyringsolieforbruget vil endvidere falde til et minimum, da varmen fra gyllekølingen vil blive anvendt til opvarmning af stalde og stuehus. Gyllekølingsanlægget vil blive koblet sammen med det eksisterende varmeanlæg i forbindelse med oliefyret, der i dag både opvarmer smågrisestalden og stuehuset.

Der udarbejdes et CO₂-regnskab via Danish Crowns bæredygtighedsprogram, Klimavejen. Danish Crown har som målsætning, at reducere klimaaftrykket for med 50 % inden 2030, samt at producere kød (netto) klimaneutralt i 2050.

Alle CHR-nr. valgt

Figur 12: Skærmdump fra Klimavejen (slagtesvinene er ikke produceret på Spaniensvej 21)

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster eller grundvandsstigninger, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget. Over de seneste 8 år har nedbøren svinget med et gennemsnit på 944 mm om året for Aabenraa Kommune¹⁴. Da husdyrbruget ligger ca. 27 m over havoverfladen, vil stigende havvandstigninger ikke kunne påvirke husdyrbruget i dets forventede levetid.

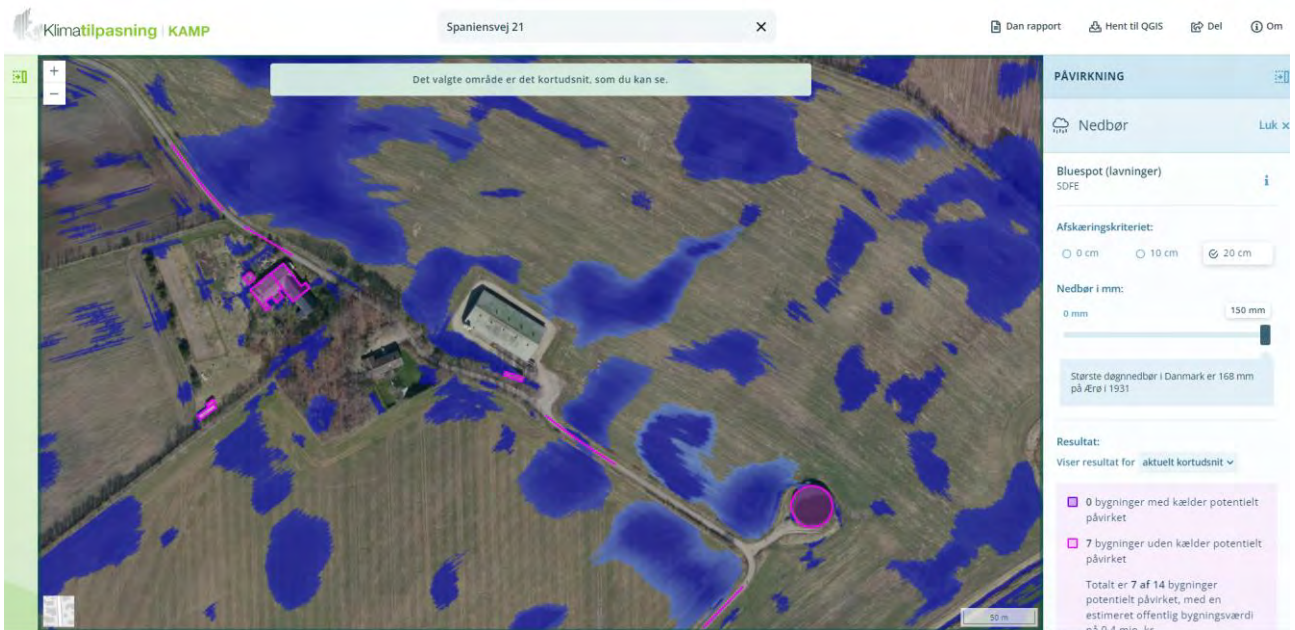
Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstandsstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Af figur 13 herunder fremgår de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved værste tænkelige nedbørsmængde.

Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser på husdyrbruget eller forurening som følge af store nedbørsmængder.

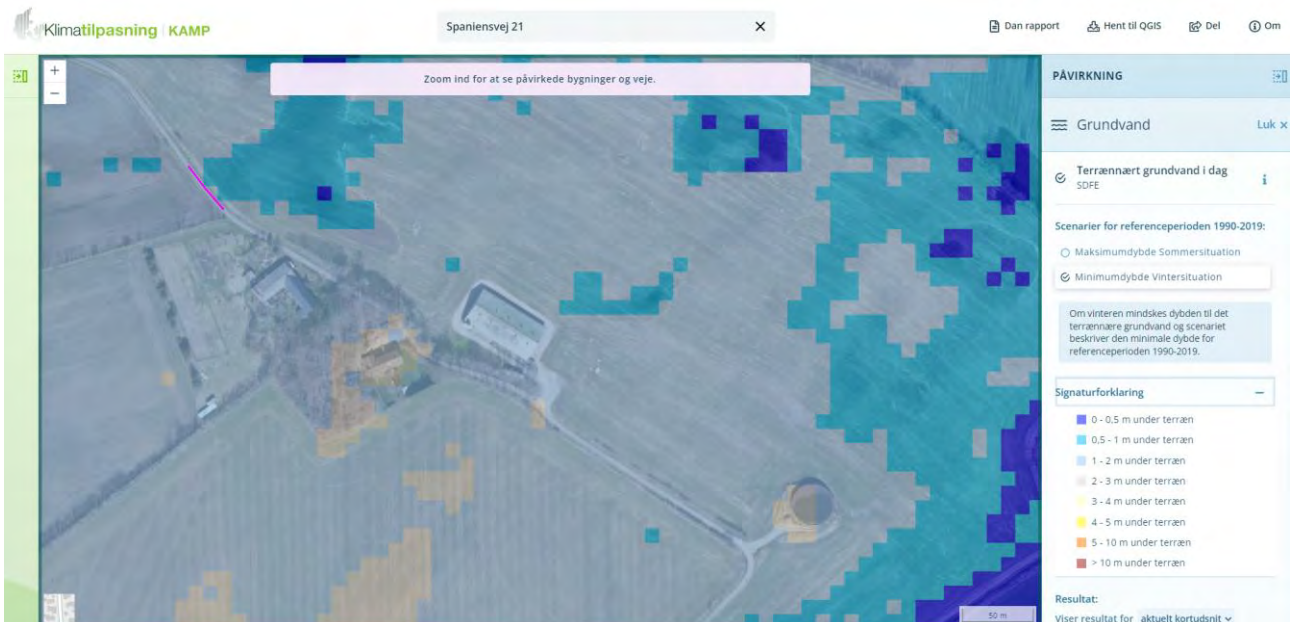
¹⁴ <https://www.danva.dk/viden/bm/om-benchmarking/nedboersvariation-paa-danmarkskort/>

Figur 13: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoeportal.dk

Grundvand

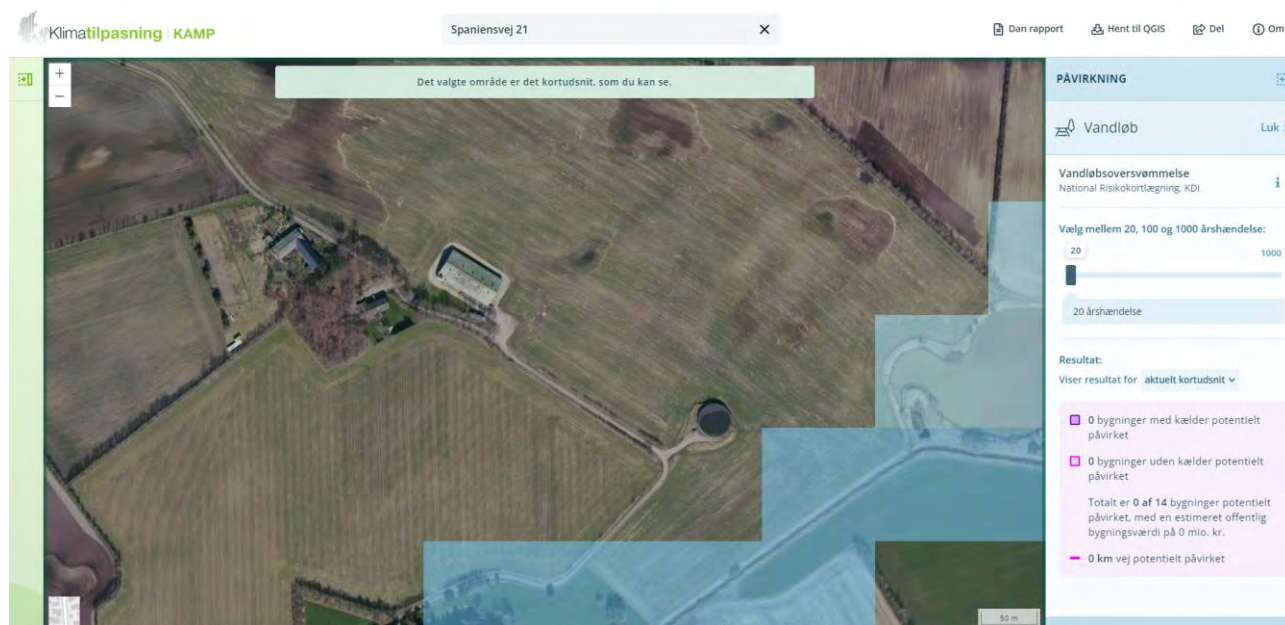
Af figur 14 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står forholdsvis højt, med en højde på 1-4 meter under terræn. Dette kan have betydning i forbindelse med tømninger af gyllebeholderne, hvorfor bundtømning af gyllebeholder kun sker, når der ikke er risiko for at grundvandet står så højt, at det kan presse gyllebeholderens bund op og medføre utætheder i gyllebeholderen. Den eksisterende gyllebeholder er kun gravet godt 1 meter ned pga. af den høje grundvandsstand. Den nye gyllebeholder vil også kun blive gravet godt en meter ned, og der vil formodentlig blive etableret et lukket omfangsdræn og en inspektions-/pejlebønde i forbindelse med den nye gyllebeholder, så grundvands højde kan tjekkes forud for bundtømning. Forbeholderen vil enten blive gravet maks. 1 m ned eller etableres fra terræn og opefter.

Figur 14: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoeportal.dk

Vandløb og hav

Som det fremgår af figur 15, er der umiddelbart ingen risiko for, at husdyrbruget vil blive påvirket af oversvømmelse fra vandløb.

Figur 15: Vandløbsoversvømmelse ved 20 års hændelse. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vurdering

Pga. husdyrbrugets beliggenhed ca. 27 m over havets overflade og med godt 14 km til kysten, vurderes husdyrbruget ikke at kunne opleve negative konsekvenser pga. klimaændringer i de kommende mange år. Dog skal der være skærpet opmærksomhed ved tømning af gyllebeholdere, så der ikke sker skader ved høj grundvandsstand.

Ved løbende udskiftning til lavenergibelysning og -ventilationsmotorer og etablering af ny stald med lavenergibelysning, -ventilation og gyllekøling samt teltoverdækning minimum af den eksisterende gyllebeholder, vurderes husdyrbrugets CO₂-udledning at være begrænset til et rimeligt niveau.

3.13 Risiko for ulykker og katastrofer (B7, F5d, E1c, F7, F8)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 3.5-3.16. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i forummet i smågrisestalden. Beredskabsplanen opdateres løbende, når der er behov. Forud for ibrugtagningen af den/de nye stalde skal beredskabsplanen også opdateres.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller fx olie eller kemikalier. Gylleudslip vil kunne ske fx i forbindelse med overpumpning, ved brud på gyllebeholder ved påkørsel eller lignende. Stalde, gyllekanaler, forbeholdere og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle (se punkt 3.1.2). Gyllebeholderne er desuden omfattet af beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekort ses det, at terrænet ved gyllebeholderen falder svagt mod Lundbæk.

Ved udslip af gylle vil der forsøges etableret en opdæmning, for at undgå at gylle spredes over et større areal. Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Opsugning vil blive iværksat med det samme for at undgå, at gylle siver ned i jorden. Markerne omkring gyllebeholderne er ikke drænedede.

Eventuelle kemikalier håndteres indendørs. Som tidligere beskrevet opbevares der ikke bekæmpelsesmidler på husdyrbruget, og der opbevares heller ikke handelsgødning.

I beredskabsplanen er der en instruks for, hvad der skal ske i tilfælde med bl.a. uheld med gylleudslip, olie eller kemikalier.

Vurdering

Som beskrevet vil gylle i tilfælde af overløb eller kollaps af gyllebeholder blive forsøgt opdæmnet og hurtigt fjernet. Kollaps af gyllebeholdere ses forholdsvis sjældent.

Da der er en lille risiko for, at Lundbæk kan blive forurenede i tilfælde af kollaps af gyllebeholder, er det vigtigt, at der altid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, så der hurtigt kan reageres.

Med hensyn til øvrige forhold på husdyrbruget vurderes disse ikke at kunne være til fare for menneskers sundhed, kulturarven eller miljøet.

3.14 Overvågning (F7)

Der forslås ingen særskilte overvågningsordninger.

Vurdering

Da der som beskrevet i de foregående punkter i miljøkonsekvensrapporten ikke vurderes at kunne forekomme væsentlige skadelige virkninger på det omkringliggende miljø, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet, vurderes der ikke behov for at opstille en egentlig overvågningsordning.

Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

3.15 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi. Der er intet, der tyder på, at svin kan inficeres med Coronavirus¹⁵.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4 stk. 8 (se punkt 3). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed

¹⁵ <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Dyr/Dyr-og-Covid-19/Andre-dyr-og-COVID-19/Sider/Andre-dyr-og-COVID-19.aspx>

blive påvirket af næringsstoffer eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske.

3.16 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)

Med knap 17 km i fugleflugt fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse kan der ikke forekomme grænseoverskridende effekter.

Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5.

I forhold til kumulation med andre husdyrbrug og øvrige forureningsparametre og gener som beskrevet i kapitel 3, er de nærmeste husdyrbrug husdyrbruget på Fogderupvej 23 med kvæg og mink knap 800 m mod nord samt to husdyrbrug med henholdsvis kvæg samt svin og kvæg på Stormsgårde 38 og 34 ca. 1 km mod sydøst. Som det fremgår af lugtberegningerne, skal der ikke beregnes med kumulation med andre husdyrbrug med hensyn til lugt i forhold til nogen af de udpegede beboelser eller byzonepunkter.

De eneste transporter, der sker mellem husdyrbruget på Spaniensvej 21 og ansøgers andre husdyrbrug er, at smågrisene køres til fra Fogderupvej 17, at 32 kg grise køres til Høgslundvej 12 og Østerbyvej 11 samt at der sker transport af personale i personbiler mellem husdyrbrugene.

Når der etableres ny slagtesvinestald vil lejemaalene på Høgslundvej 12 og Østerbyvej 11 som beskrevet opføre.

Vurdering

Pga. afstanden fra Spaniensvej 21 til andre husdyrbrug mv., vurderes det, at der ikke vil kunne opstå kumulation i forhold til lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr eller transporter.

Det vurderes, at husdyrbruget på Spaniensvej 21 ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Der ca. 2,3 km i fugleflugt mellem Fogderupvej 17 og Spaniensvej 21.

Det vurderes endvidere, at der ikke kan være andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som fx biogasanlæg eller godkendte men endnu ikke etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

3.17 Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)

For at leve op til BAT, er det valgt at etablere teltoverdækning af den eksisterende gyllebeholder samt gyllekøling i den nye slagtesvinestald. Gyllekølingen skal køre med en højere ammoniakreducerende effekt end der er varmebehov til. Overskudsvarmen skal derfor afsættes vha. aktiv køling.

De eneste andre godkendte teknologier, der kan reducere ammoniakemissionen fra den nye slagtesvinestald med 30 %, er luftrensingsanlæg eller forsuringsanlæg med eller uden Smellfighter. Alternativt skulle der etableres delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv i den nye stald, og dette er ansøger ikke interesseret i pga. risiko for at svinene gøder på det faste gulv. Delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv vil desuden ikke være tilstrækkeligt sammen med den ene teltoverdækning til at leve op til BAT med den ansøgte størrelse produktionsareal.

De øvrige teknologier er som gyllekølingsanlægget også strømforbrugende eller kræver tilsætning af syre. Med tilsætning af syre vil det ikke længere være muligt at afsætte gylle til biogasanlæg.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre med den nuværende produktionstilladelse til 13.426 smågris 7,4-32 kg.

Den generelle udvikling går mod større og mere effektive husdyrbrug for at kunne optimere indtjeningen. Hvis ikke husdyrbruget gives mulighed for at få en ny miljøgodkendelse efter den nye lovgivning, vil husdyrbruget ikke kunne udnytte den eksisterende smågrisehold optimalt, og vil ikke kunne opnå den effektivisering, der er mulighed for ved at etablere den/de nye slagtesvinestalde.

Som beskrevet er det muligt, at den nye gyllebeholder teltoverdækkes. Det antages, at såfremt den nye gyllebeholder har minimum samme størrelse overflade som den eksisterende, så vil denne gyllebeholder kunne teltoverdækkes i stedet for den eksisterende gyllebeholder.

Vurdering

Det vurderes, at ovenstående vurderinger i forhold til alternativer og 0-alternativ er tilstrækkeligt til at leve op til lovgivnings krav til en sådan vurdering.

3.18 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugs-ejendom. Spaniensvej 21 er noteret med landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden:

”Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlige minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.”

Ansøger oplyser, at han med den/de nye slagtesvinestalde kun skal transportere dyr 2,9 km mod nuværende 22,1 km og 28,3 km til henholdsvis Høgslundvej 12 og Østerbyvej 11 i Tønder. Med mindre transporttid for personale mellem ejendommene øges de effektive arbejdstid. Da det er svært at finde kvalificeret arbejdskraft, er det ikke altid muligt at ansætte yderligere personale.

Fremadrettet vil der blive produceret slagtesvin i et moderne staldanlæg med mindre ammoniakreduktion pr. m² produktionsareal i forhold til i de nuværende lejede stalde.

Vurdering

Det er ansøgers vurdering, at en eller flere slagtesvinestalde med et maksimalt produktionsareal på 3.155 m² produktionsareal er en normal størrelse stald/stalde. Staldens/staldenes maksimale højde bliver ca. 11,5 m til kip. Byggeriet holder sig således inden for Bygningsreglementets (BR18) maksimale byggeret på 12,5 m. Hvis der etableres rundbuehaller kommer staldene til at fylde et større byggefelt (se evt. figur 1), staldene vil til gengæld være lavere (ca. 7,3 m inklusiv afkast).

Endvidere vurderes en ny gyllebeholder på 5.720 m³ også at være erhvervsmæssig nødvendig, idet beholderen er nødvendig for at leve op til kravet om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet for gødningsproduktionen.

De nye fodersiloer er ikke større, end de passer til at der kan køres færdigfoder til stalden til 1-2 ugers forbrug.

Slagtesvinestalden er dimensioneret, så den passer med produktionen af smågrise på ansøgers sohold på Fogderupvej 17.

Samlet set vurderes den/de nye stalde, den nye forbeholder og gyllebeholder ikke at have en speciel industrilignende karakter og vurderes endvidere at være erhvervsmæssig nødvendig for husdyrbrugets fortsatte udvikling.

4. Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)

Husdyrbruget bliver et IE-brug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, når den nye slagtesvinestald tages i brug.

4.1 Ophør af IE-husdyrbruget (C1)

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på Spaniensvej 21, er det enten fordi staldanlægget sælges, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)

4.2.1 BAT råvarer (C2)

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-husdyrbrug for at reducere kvælstofudskillelsen enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordningen om fodertilsætningsstoffer¹⁶. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. Der må også benyttes en kombination af de nævnte teknikker.

For at reducere fosforudskillelsen skal der anvendes enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde fosfor, der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt forordningen om fodertilsætningsstoffer, eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. Der må også benyttes en kombination af de nævnte teknikker.

Ansøger benytter ikke flere råvarer, end der er behov for (foder, vand, hjælpemidler mv.). Ansøger vil bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Pt. fodres

¹⁶ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer

med 4 tørfoderblandinger til smågrisene, og der forventes fodret med en enhedsblanding af tørfoder til slagtesvinene. Enhedsblandingen vil blive sammensat med en god aminosyrebalance med et reduceret indhold af råprotein. Foderblandingerne er/bliver tilsat fytase.

Med blandingerne sker der optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer, hvorved mængden af uudnyttede næringsstoffer mindskes. På baggrund af dette sikres det, at mængden af ammoniak og udskilt kvælstof og fosfor i gødning og urin holdes på så lavt niveau som muligt.

Ud fra normtal fodres slagtesvin i gennemsnit med ca. 1,86 foderenheder pr. kg tilvækst for smågrise og ca. 2,75 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin, og en foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med en maksimal produktion af 16.000 smågrise og slagtesvin 7-120 kg vil det årlige foderforbrug ligge på op til ca. 4.600 ton.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 4.2.3.

Vurdering

Med den beskrevne fodring vurderes husdyrbruget at leve op til BAT for fodring.

4.2.2 Energiforbrug (B8, F1c,) og BAT-energi (C2)

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, foderanlæg og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i beboelserne.

Fremadrettet vil der endvidere blive brugt en del strøm til at drive gyllekølingsanlægget, herunder afsætning af overskudsvarme fra gyllekølingen gennem et køleanlæg. Såfremt der etableres en Agrifarmstald vil hybridventilationen medføre et mindre forbrug af el til ventilation i forhold til de traditionelle ventilationsanlæg på Kjargaardstalden eller rundbuehallerne. Hvis fx der i stedet for gyllekøling fx blev installeret luftrensning, ville denne teknologi også have et stort elforbrug.

Opvarmning af stalde og stuehus er hidtil sket vha. olie. Fremadrettet forventes oliefyret kun at komme i drift i meget kolde vintre, hvis gyllekølingsanlægget ikke kan varme tilstrækkeligt op.

Udtørring af stalde efter vask sker med oliefyret varmekanon

Alle staldbygninger er/bliver isolerede.

Ventilationsanlægget i smågrise-stalden er et combi diffus ventilationsanlæg fra 2005. Når ventilationen på et tidspunkt skal reoveres, forventes motorer udskiftet til lavenergi EC-motorer. Ventilationsanlægget kører i døgndrift.

Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i smågrise-stalden. Der foretages jævnligt inspektion, og ventilatorer bliver rengjort rutinemæssigt, fx efter hvert hold smågrise. Rengøring af ventilationsanlæggene reducerer modstanden, og mindsker dermed strømforbruget. Der vil også komme styring mv. på den mekaniske ventilation i den nye slagtesvinestald, ligesom der vil blive valgt strømbesparende ventilatorer i det omfang, der er muligt.

Cirkulationspumper udskiftes løbende til nye strømbesparende typer.

Der er påbegyndt udskiftning af almindelige lysstofrør til LED-rør og ny belysning i den nye stald forventes også etableret med LED-rør. Cirka 20 % af rørene i smågrise-stalden er udskiftet på nuværende tidspunkt. Energieffektiv belysning i overensstemmelse med bygningsreglementet er et krav for stalde på IE-brug, hvor der sker ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem eller belysningsanlæg.

Lyset er i staldene er tændt i ca. 8 timer om dagen (manuel tænd/sluk). Staldene får desuden en del dagslys gennem vinduer.

Markvandingsboringen drives af traktorpumpe.

Husdyrbrugets energiforbrug fremgår af nedenstående tabel.

Type	Forbrug nudrift	Skønnet forbrug i ansøgt drift
El	ca. 50.000 kWh	ikke skønnet endnu
Fyringsolie	ca. 25.000 l	ca. 1.000 l

Tabel 15: Energiforbrug

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 2 kWh pr. smågris 7-30 kg og ca. 10 kWh pr. slagtesvin. Dette tal er baseret på "nyt kaskadestyret ventilationsanlæg". Normtalsberegning kommer således frem til ca. 192.000 kWh til svineproduktionen alene. Hertil kommer forbrug til drift af gyllekølingsanlægget samt forbrug i beboelsen. Da forbruget til gyllekølingsanlægget endnu ikke er beregnet, er der ikke skønnet forbrug i ansøgt drift.

Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elselskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vurdering

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Med isolerede stalde, fremadrettet opvarmning med overskudsvarme fra gyllekøling, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation, udskiftning til mindre strømbesparende ventilatorer i forbindelse med renoivering, etablering af ny ventilation med lavenergimotorer og eventuelt også delvis naturlig ventilation samt udskiftning og nyetablering af LED-belysning vurderes det, at der samlet set anvendes BAT i forhold til energi (BAT-konklusion 1.6).

4.2.3 Vandressourcen og vandforbrug (B8) samt BAT-vand (C2)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige, ikke særlige) men uden for indvindingsoplande, nitratfølsomme indvindingsområder, områder med indsatsplaner for grundvand og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold og forbrug i beboelsen. Husdyrbruget forsynes med vand fra Fogderup Vandværk.

Der er drikkeventiler i forbindelse med foderautomaterne samt drikkekopper, så vandspild ender i automaternes krybber eller kopperne. Den nye slagtesvinestald forventes også etableret med foderautomater med drikkeventiler samt ekstra drikkekopper. Stalde sættes i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand. Staldene vaskes med højtryksrensere, hvilket er vandbesparende.

Det overvejes, om der i forbindelse med den nye stald skal etableres en vandvagt, som kan afbryde vandforsyningen, hvis forbruget pludseligt overstiger et bestemt niveau. Herved vil der kunne minimeres spild i forbindelse med brud på vandledninger mv.

Der sker daglig inspektion af drikkevandssystemet for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Type	Skønnet forbrug nudrift	Skønnet forbrug ved fuld produktion
Drikkevand, vaskevand mv. i stalde	ca. 2.500 m ³	ca. 12.800 m ³
Beboelse	ca. 150 m ³	ca. 150 m ³
I alt	ca. 2.650 m ³	ca. 12.950 m ³

Tabel 16: Vandforbrug før og efter

Der er en markvandingsboring på Spaniensvej 21 på marken nordøst for smågrisestalden. Boringen benyttes af forpagter af arealerne.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug på ca. 143 liter pr. smågris (7,3-32 kg) og ca. 560 liter vand pr. slagtesvin (32-107 kg). Med den forventede produktion på maksimalt 16.000 smågrise/slagtesvin 7-120 kg giver et simpelt korrigeret normtal et vandforbrug til slagtesvinene på ca. 12.800 m³ pr. år.

Da godkendelsen er til fri produktion på produktionsarealerne, bør der ikke stilles vilkår om et maksimalt vandforbrug.

Den eksisterende stald, gyllebeholder, fortank, kanaler og gyllerør mv. er etableret tætte, og det bliver de nye anlæg også. Der er derfor ingen risiko for udsivning til grundvand eller overfladevand.

Vurdering

Samlet set vurderes det, at husdyrbrugets vandforbrug ikke er højere end nødvendigt for svineproduktionen.

I forhold til BAT-konklusionen (1.4) vurderes det, at der anvendes BAT i forhold til effektiv vandudnyttelse, idet der sker daglig overvågning af drikkevandssystemerne i staldene og øjeblikkelig igangsætning af reparation ved lækage, der anvendes højtryksrensere ved vask, der er vandbesparende drikkevandssystem (drikkeventiler i foderautomater og drikkekopper) samt at stalde sættes i blød forud for vask.

Udledning af tagvand og overfladevand er beskrevet under punkt 3.9.4 og risiko for forurening af Lundbæk ved uheld i forbindelse med gyllebeholder er beskrevet under punkt 3.13.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at husdyrbruget ikke har væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af grundvand eller overfladevand.

4.2.4 Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)

Da husdyrbruget får mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, bliver husdyrbruget omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. BAT-konklusionen er delvis implementeret i dansk lovgivning i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. BAT-konklusionen gælder fra det tidspunkt, hvor der kommer mere end 2.000 svin over 30 kg på stald ad gangen.

Herunder er en kort redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af BAT i forhold til BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Tallene i parenteserne herefter henviser til BAT-konklusionerne.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug, og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrbrugloven, sikrer, at der leves op til BAT. Når husdyrbruget bliver et IE-husdyrbrug, dvs. får mere end 2.000 svin over 30 kg på stald ad gangen, skal husdyrbruget have udarbejdet et miljøledelsessystem (1.1) samt en beredskabsplan (1.2). Dokumentationen for miljøledelsessystemet skal årligt fremsendes til kommunen, med mindre kommunen det pågældende år har været på tilsyn på husdyrbruget.

Godt landmandskab (1.2) sikres bl.a. en gennem ajourført beredskabsplan og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Denne opdateres løbende, når der er behov. Dokumentation for gennemførte kontroller skal årligt fremsendes til kommunen, med mindre kommunen det pågældende år har været på tilsyn på husdyrbruget.

IE-husdyrbrug skal have udarbejdet oplæringsmateriale, som sikrer oplæring af personale i relevant miljølovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning- og styring, reparation og vedligeholdelse af udstyr. Endvidere skal IE-husdyrbrug have en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget. Planen skal indeholde krav til regelmæssig kontrol af nedenstående anlæg (såfremt de enkelte anlæg findes på husdyrbruget):

- gyllebeholder (minimum årlig kontrol for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- gyllepumper, -miksere, -separatorer og spredere
- forsyningssystemer til vand og foder
- varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf
- siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner) (ikke aktuelt)
- udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dysse, som begge skal være i god stand

Såfremt kontrollen afdækker behov for reparation eller anden vedligeholdelse, skal dette iværksættes med det samme.

Ernæringsmæssig styring (1.3) sker gennem fodring med en eller flere blanding der er sammensat med en god aminosyrebalance med et reduceret indhold af råprotein samt tilsætning af fytase. Fodring er beskrevet nærmere i punkt 4.21.

Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen. IE-husdyrbrug skal årligt fremsende dokumentation for overholdelse af fodringskrav til kommunen, med mindre kommunen det pågældende år har været på tilsyn på husdyrbruget.

Minimering af emissioner fra spildevand (1.5) sikres bl.a. ved, at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, fortank, gyllerør og gyllebeholdere. Endvidere benyttes højtryksrensere ved rengøring, og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun regnvand til gyllebeholder fra ind- og udleveringsrampen samt det regnvand, der falder i selve gyllebeholderne.

Af de oplyste teknikker til reduktion af lugtemission benytter husdyrbruget, at gylle kun omrøres forud for udbringning eller flytning af gylle (1.9). Minimering af omrøring reducerer samtidigt ammoniakemissionen fra opbevaring af gylle.

Med husdyrbrugets indretning er der ikke markante støjkloder, som kan genere naboerne. De primære støjkloder er transport, ventilation samt indblæsning i fodersiloer. Da der ikke har været problemer med støj til omgivelserne (klager), er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan (1.7).

Forebyggelse af emission til jord og vand sker gennem opbevaring og håndtering af gylle i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, fortank og gyllebeholder. Gyllebeholdere er omfattet af 10 års gyllebeholderkontrolordningen. Endvidere inspiceres gyllebeholderne årligt i forbindelse med bundtømning. (1.11).

Da arealerne er bortforpagtede, er det forpagter, der står for mark- og gødningsplanlægning samt overholdelse af de generelle regler i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

Da gylle ledes til gyllebeholder i et lukket system, og forpagter benytter fyldeudstyr med læssekran, er risikoen for spild i forbindelse med gødningslageret minimal.

Beregning af ammoniakemissionen (1.14) fra produktionen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Der leves op til BAT i forhold til ammoniakemission.

Årligt opgøres den faktiske husdyrproduktion på husdyrbruget i forbindelsen med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet (1.15).

Generelt er der ikke problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder blæses direkte ind i fodersiloerne og snegles ud i staldene gennem rørsystemer. Der sker ingen monitoring eller beregning af støvemissionen, idet udgifterne ved måling og beregning ikke vurderes at være rimelig i forhold til den meget lille støvemission fra staldene (1.8).

Der er etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle staldsektioner.

Der sker minimum årlig registrering af vand-, el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte fodermængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

Der er ingen fast husdyrgødning på husdyrbruget (1.10).

Der sker ingen forarbejdning af husdyrgødningen på husdyrbruget (1.12).

BAT i forhold til energi- (1.6) og vandforbrug (1.4) er beskrevet under punkt 4.2.2 og 4.2.3.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget benytter BAT i forhold til management.

5. Oplysninger om konsulenten (A4)

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Cand.scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 18 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

6. Konklusion

Som beskrevet i denne rapport overholder husdyrbruget på Spaniensvej 21 beskyttelsesniveauerne for lugt og ammoniak.

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte miljøgodkendelse af de eksisterende produktionsarealer på husdyrbruget på Spaniensvej 21 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

7. Referenceliste

1. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. BEK nr. 520 af 01/05/2019
2. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 2225 af 7/11/2021
3. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning BEK nr 2243 af 29/11/2021
4. <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>
5. Naturbeskyttelsesloven, Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1986 af 27/10/2021
6. <https://netgis.aabenraa.dk/NetGISRuntime/basis/index.jsp?custid=228&login=Pub-Pro&password=Pub-Pro>
7. <https://naturdata.miljoportal.dk/>
8. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taaegraenser.pdf
9. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
10. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>
11. Bekendtgørelse om anvendelse af gødning BEK nr 1551 af 02/07/2021
12. <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv2-bek-2019>
13. <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/vilkaarsforslag-gyllekoeling-anvendelse-af-datalogger/>
14. <https://www.danva.dk/viden/bm/om-benchmarking/nedboersvariation-paa-danmarkskort/>
15. <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Dyr/Dyr-og-Covid-19/Andre-dyr-og-COVID-19/Sider/Andre-dyr-og-COVID-19.aspx>
16. EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer

8. Bilag

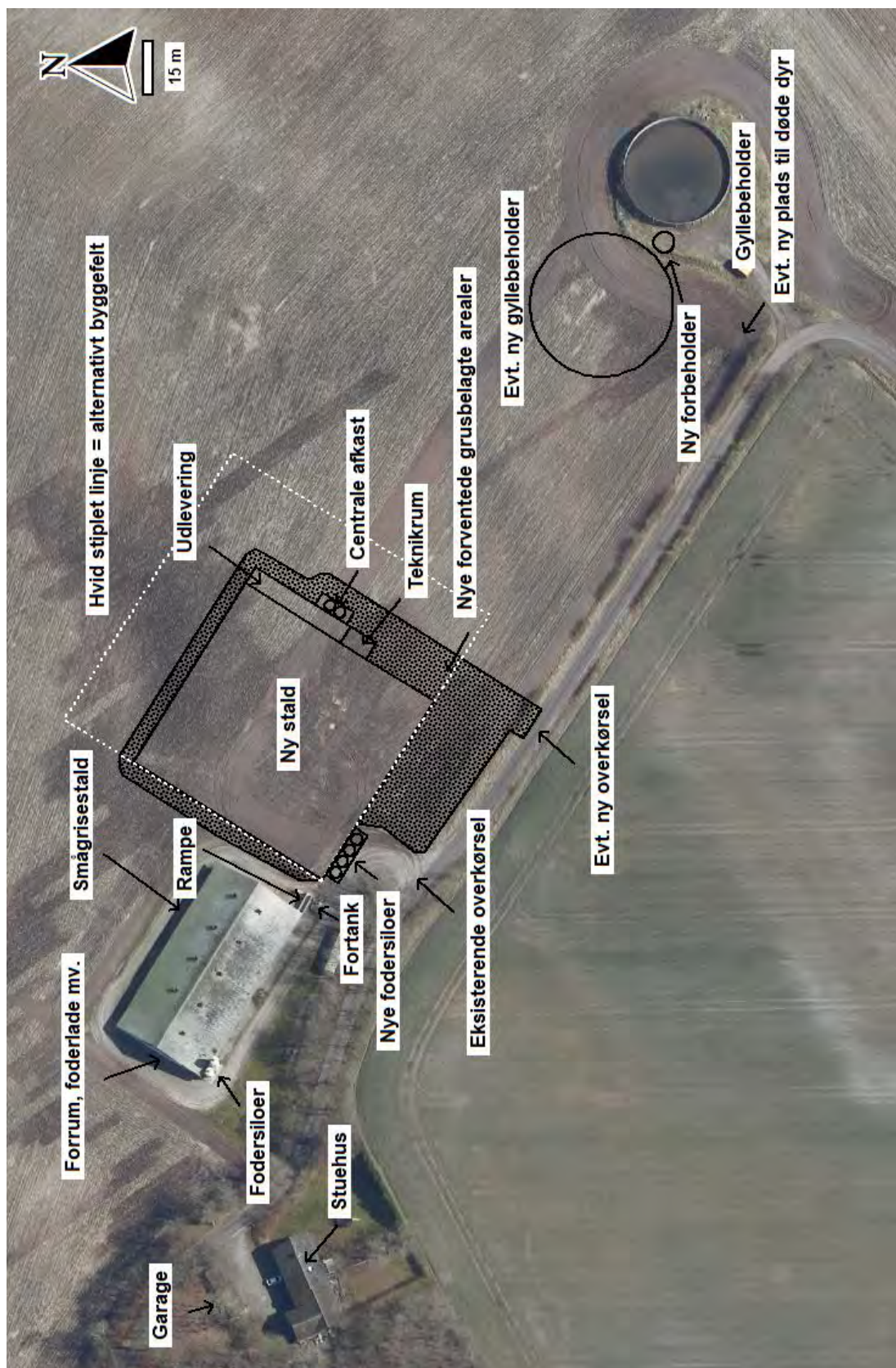
Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Staldtegnning for smågrisestald

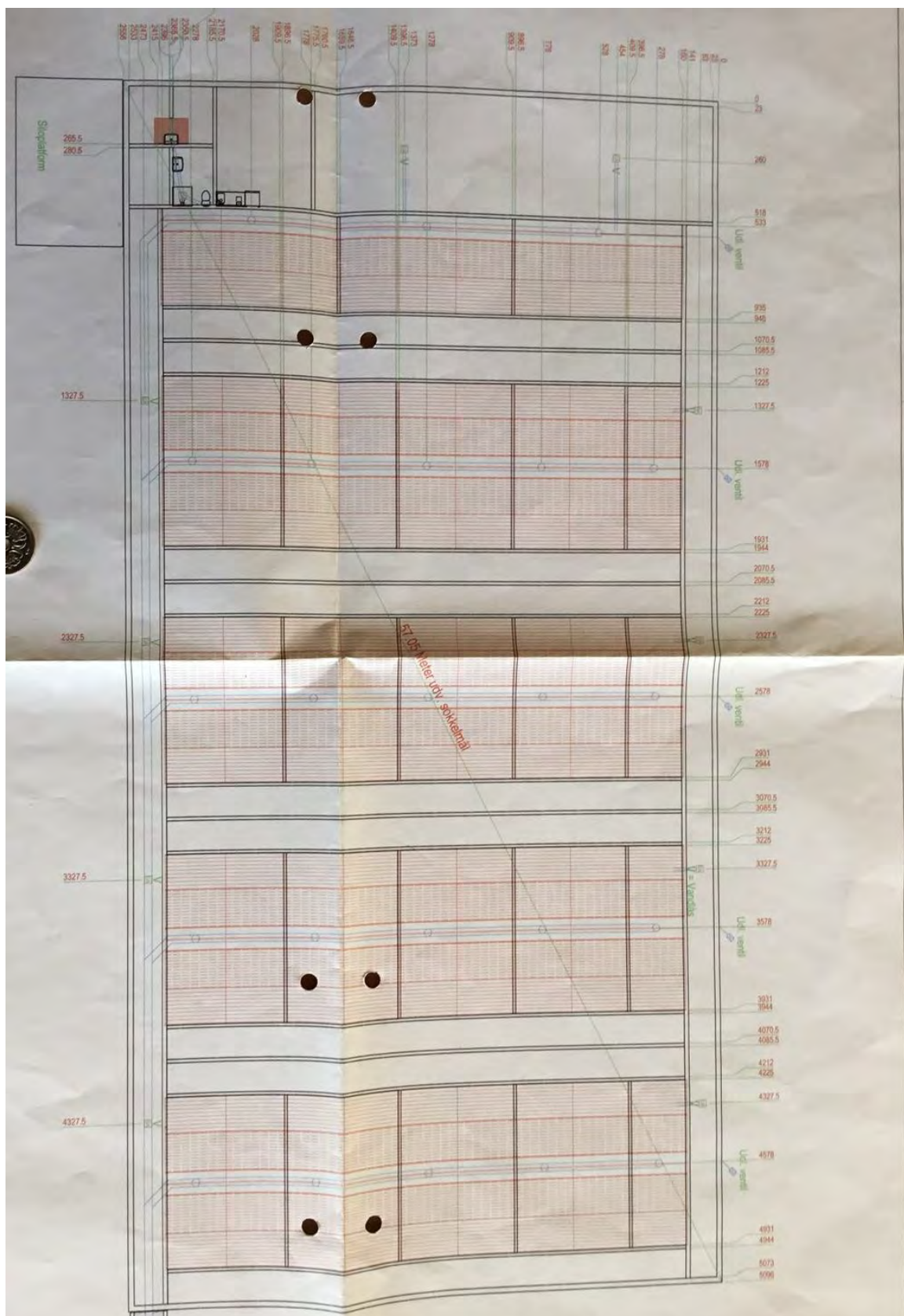
Bilag 3: Staldtegnning for mulige slagtesvinestalde

Bilag 4: Opgørelse af produktionsarealer

Bilag 1: Oversigtskort

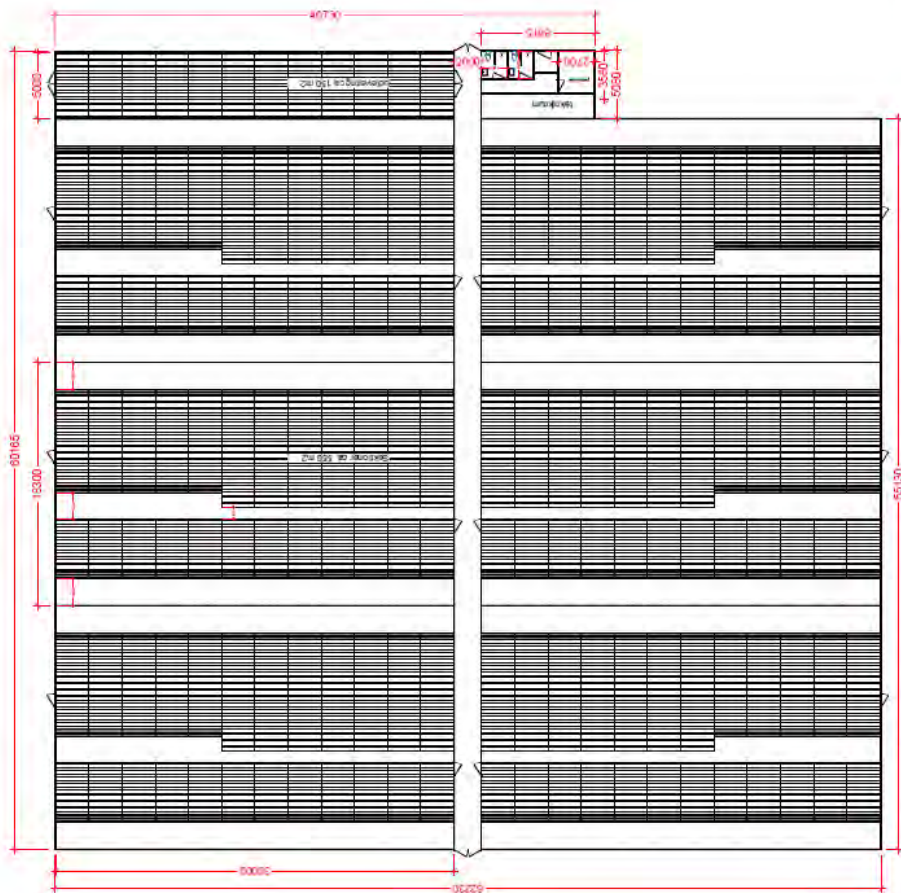

Bilag 2: Staldtegning for smågrisestald

Bilag 3: Staldtegning for mulige slagtesvinestalde

Stald fra Agrifarm:

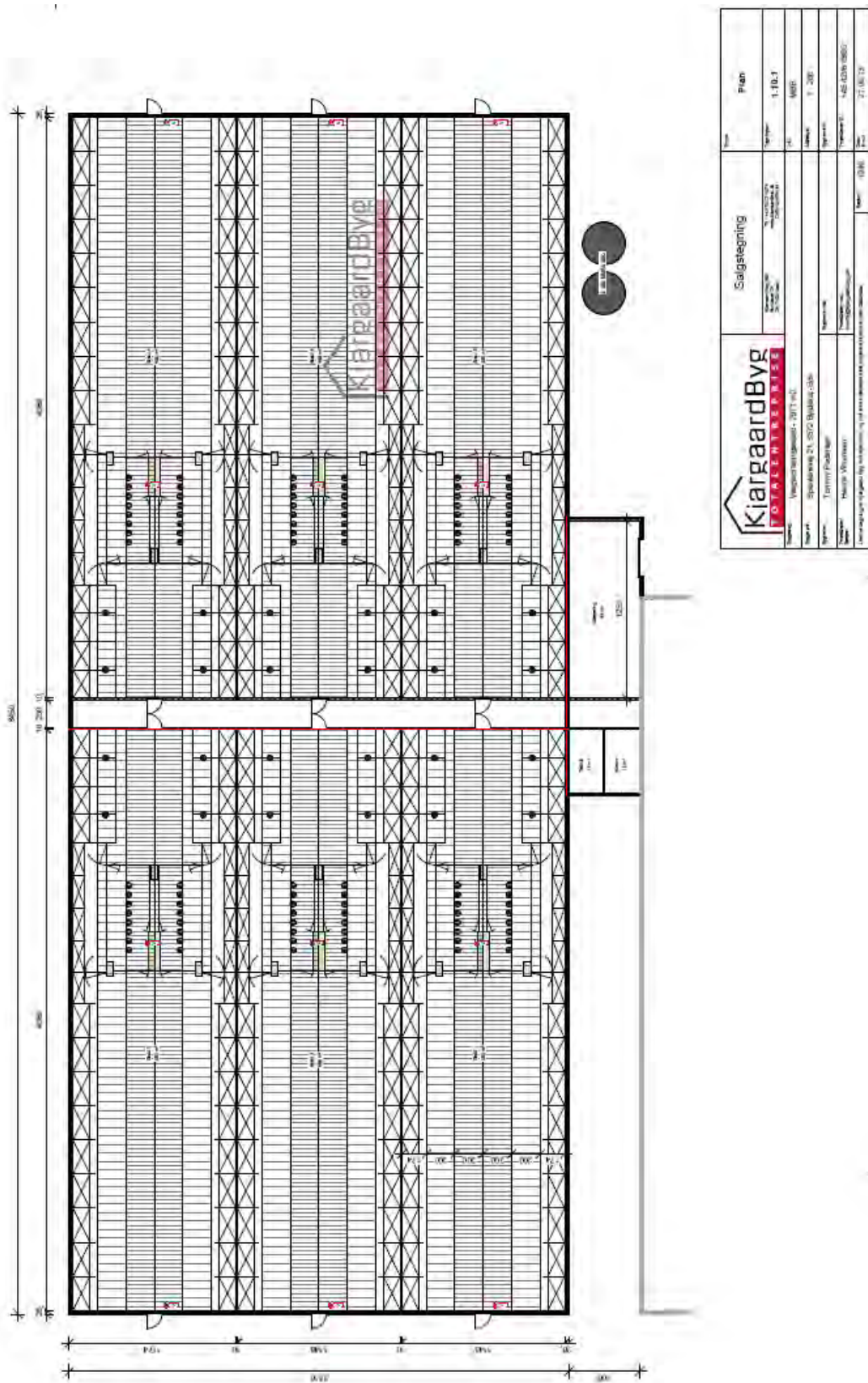

Agrifarm A/S
 HEDS REPARATIONS A/L E:
 Tlf. +45 3034 7968
 Tlf. +45 3034 7968
 WWW.AGRIFARM.DK

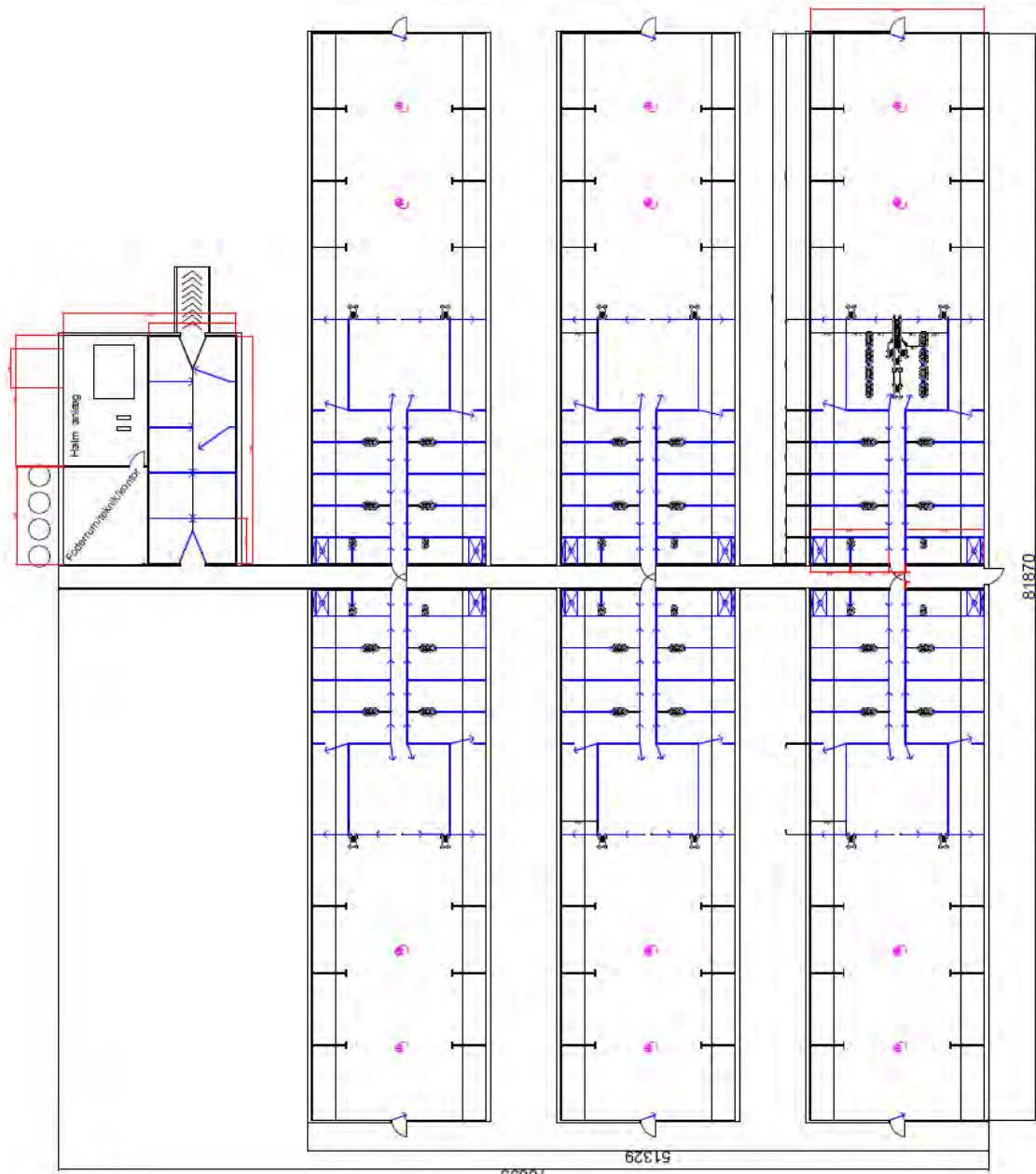
Tommy Petersen
 Salgstegning ca. 4.000 stipladser

Projektleder	Tommy Petersen	Udarbejdet af	PECH
Kontaktperson	Poul Erik Christensen	Revideret af	
E-mail	pech@agrifarm.dk	Dato	28.09.2021
Telefon	+45 3034 7968	Skala	1:300

Stald fra Kjargaard Byg A/S (OBS: vil ikke blive bygget sammen med eksisterende smågrisestald som vist på skitsen)

Rundbuehaller

In Auftrag gegeben von: Auftraggeber: Name, Adresse, Postfach, PLZ, Ort, Land		In Auftrag gegeben durch: Auftragnehmer: Name, Adresse, Postfach, PLZ, Ort, Land	
Projektname: Objektname: Objektadresse: Objektort: Objekt-PLZ: Objekt-Ort: Objekt-Land:		Projekt-Nr.: Objekt-Nr.: Zeichnungs-Nr.: Blatt-Nr.:	
Datum: Uhrzeit: Zeichner: Gezeichnet am: Gezeichnet von: Gezeichnet durch: Gezeichnet für: Gezeichnet mit: Gezeichnet auf: Gezeichnet mit: Gezeichnet auf: Gezeichnet mit: Gezeichnet auf:		Datum: Uhrzeit: Zeichner: Gezeichnet am: Gezeichnet von: Gezeichnet durch: Gezeichnet für: Gezeichnet mit: Gezeichnet auf: Gezeichnet mit: Gezeichnet auf:	

Bilag 4: Opgørelse af produktionsarealer

Stald	Dyre- og gulvtype	Ansoget drift	Nudrift	8 års drift	Kommentarer
Smågrisestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	846	846	846	846 4/5 sektion. Den halve sektion med 3 stier og de øvrige sektioner med 2 x 4 1/2 sti. Foderkrybber*
Ny slagtesvinestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	3155	0	0	6 sektioner med 37 foderautomater af 0,35 m x 0,7 m og 1 stk. af 0,35 m x 0,35 m, fordeling af 0,49 m x 8,9 m samt to arealer af 3,5 m x 1,55 m og 2,15 m x 3,7 m
	* I smågrisestalden har der været vådfoderkrybber. Der er nu ændret til tørfoderautomater og krybberne er derfor fyldt med beton for at undgå at grisene skider i dem. Imellem alle stier går der derfor 0,22 m fra i stiens længde.				
	De nye automater i smågrisestalden fylder 1,3 m x 0,39 m mellem 2 stier og 0,75 m x 0,39 m i sti med krybbe ud til væg.				
	OBS: Hvis det bliver en anden stald end AgriFarms stald vil indretningen blive en anden. Produktionsarealet må dog blot ikke overstige det ansøgte.				